

2016. ÉV SZÖVEGES BESZÁMOLÓ

HORTOBÁGYI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
DEBRECEN, 2017. április 19.

Összeállította: Dr. Szentkirályi Éva, gazdasági igazgatóhelyettes

Tartalomjegyzék

1. Feladatkör, szakmai tevékenység	4
1.1. Az intézmény neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe.....	4
1.2. Az intézmény szakmai tevékenységének összefoglaló értékelése.....	4
1.3. Az év folyamán az intézményen belül bekövetkezett szervezeti-szerkezeti változások, ezen belül a szervezeti és feladatstruktúra korszerűsítésére intézményi hatáskörben tett intézkedések bemutatása.....	22
2. Az előirányzatok alakulása 2016. évben.....	23
2.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása, részletezve a kiemelt tételeken belül elsősorban azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás vagy eltérés tapasztalható.....	23
2.1.1. Az előirányzatok évközi változásainak, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezőknek bemutatása	23
2.1.2. A személyi juttatások előirányzatának alakulása, a létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása, az előző évhez viszonyított átlagilletmény (juttatás) változás, a végrehajtott létszámcsökkentéssel elért megtakarítás éves szintű hatása	25
2.1.3. A dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása, feltüntetve a takarékosági intézkedéseket is.....	27
2.1.3. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, az eredeti előirányzathoz képest a változás okai. A felújítások és beruházások (beleértve a folyamatban lévőket is) tételes bemutatása, indokolása, összefoglalása.....	32
2.1.5. Egyéb működési célú támogatások és átadott pénzeszközök felhasználásának bemutatása.....	35
2.2. Bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése	36
2.2.1. A közhatalmi és intézményi működési bevételek elemzése, az főbb tételeinek bemutatása. Az esetleges felhalmozás bevételek rövid bemutatása.....	36
2.2.2. A közhatalmi és intézményi működési többletbevételek, illetve a tervezettől való elmaradás okai, azok egyszeri, illetve tartós jellege; azokat milyen kiadások finanszírozására fordították, illetve milyen kiadásokat kellett elhalasztani, átütemezni. ...	38
2.2.3. Az VP és MAHOP egyes jogcímeihez kapcsolódóan, illetve a Technikai Segítségnyújtás (TS) keretében realizált bevételek és felhasználásuk. A közvetlen európai uniós mezőgazdasági támogatások felhasználása.....	38
2.2.4. Egyéb külföldi és belföldi pályázati bevételek és azok felhasználásának bemutatása	39
2.2.5. Követelésállomány alakulásának bemutatása, a követelés nyitó állományához viszonyított változások bekövetkezésének okai	42
2.3. Költségvetési támogatás alakulása 2014-2016 között	43
2.4. Előirányzat-maradvány.....	43
2.4.1. A 2016. évi előirányzat-maradvány főbb felhasználási jogcímei kiemelt előirányzatokként, a felhasználást befolyásoló tényezők bemutatása.....	43
2.4.2. 2016. évi előirányzat-maradványok kialakulása, összetétele, keletkezésének okai (pl.: jogszabály megváltozásból eredő maradványok, feladat-elmaradás, áthúzódó kötelezettségek, bevételi többletek stb.)	43
3. Egyéb.....	44

3.1 A belső számviteli szabályozásban, illetve a belső kontrollok működtetésében végrehajtott évközi változások összefoglaló értékelése	44
3.2 A gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései, az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése, nagy értékű vagyontárgyak, állóeszközök értékesítése	44
3.3. A 2016. évben végrehajtott vagyonhasznosítások (bérbeadás, elidegenítés), a befolyt bevétel és felhasználása	45
3.4. A gazdasági társaságokban való részvétel és indokai (a gazdasági társaságokban való részvétel mértékének bemutatásával).....	45
3.5 A lakásépítés munkáltatói támogatására fordított kiadások alakulása, a kölcsönben részesítettek száma	46
3.6. A humánszolgáltatások ellátására biztosított normatív állami hozzájárulások felhasználása, amelyeknél tételesen be kell mutatni a feladatmutatók tervezett és tényleges nagyságát	46
3.7. A letéti számlák nyitó és záró állománya, valamint az évközi forgalom tartalmi értékelése	46
3.8. A kincstári finanszírozás továbbfejlesztése, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a feladatfinanszírozás, a kincstári információ-szolgáltatás tapasztalatai.....	46
3.9. A KESZ-en kívül lebonyolított pénzforgalom és ügyletek alakulása:.....	46
3.10. Az intézmény vállalkozási tevékenységének bemutatása az alábbiak szerint:	48
3.11. Annak bemutatása, hogy hogyan alakult a költségvetésből kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyzete	48

1. Feladatkör, szakmai tevékenység

1.1. Az intézmény neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe

Intézmény neve:	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Intézmény címe:	4024 Debrecen Sumen u. 2
Törzskönyvi azonosító száma:	323879
Államháztartási azonosítója:	039091
Honlapjának címe:	www.hnp.hu

1.2. Az intézmény szakmai tevékenységének összefoglaló értékelése

Az Intézmény szakmai tevékenységének összefoglalását azzal kell kezdenünk, hogy a fő tevékenységünk a környezet- és természetvédelem. Minden az Igazgatóság által ellátott feladat ennek a célnak a megvalósítását szolgálja.

Az Igazgatóság által ellátott feladatok felsorolásszerűen:

- Védett természeti értékek fenntartása, fejlesztése, bemutatása.
- Védett és fokozottan védett természeti értékek, területek, Natura 2000 területek, nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelése, fenntartása
- Vagyongazdálkodási feladatok ellátása a kezelésbe adott állami vagyontárgyak tekintetében.
- Területek védetté, Natura 2000 területté nyilvánítása
- Körzeti erdőtervezés folyamatában a természetvédelmi érdekek képviselete.
- Földművelésügyi miniszter körzeti erdő- és vadgazdálkodási tervezéssel kapcsolatos jogkörét érintő előkészítő feladatok.
- Természetvédelmi bemutató, ismeretterjesztő, oktatási célú, valamint ökoturisztikai létesítmények fenntartása, működtetése.
- Természetvédelmi oktatási, nevelési és ismeretterjesztési tevékenység.
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Arborétum működtetése (természetvédelmi és vagyongazdálkodási feladatok)
- Faiskolai tevékenység részben saját felhasználásra.

A feladatok ellátásához kapcsolódó személyi állomány az alábbiak szerint alakul.

Az Igazgatóság 2016. évi átlagos statisztikai létszáma 259 fő, év végén a záró munkajogi létszám 267 fő volt. A statisztikai állományi létszámot 103 fő a kormánytisztviselő, 76 fő fizikai alkalmazott és 80 fő a 2016. évi közfoglalkoztatási programban résztvevő dolgozó alkotta.

A szakmai feladatokat ellátó osztályok

- Természetvédelmi Őrszolgálat
- Természet-megőrzési Osztály
- Természetfejlesztési Osztály
- Vagyongazdálkodási Osztály
- Oktatási és Turisztikai Osztály
- Tiszakürti Arborétum

A szakmai osztályok munkáját segítő osztályok

- Jogi és Igazgatási Osztály
- Pénzügyi és Számviteli Osztály
- Műszaki és Üzemeltetési Osztály

Természetvédelmi tevékenység:

A Természetvédelmi tevékenységet a Természetvédelmi Őrszolgálati Osztály látja el. Az Igazgatóság területén hat természetvédelmi tájegység került kialakításra. A tájegységekben az Őrszolgálat 41 fővel teljesítette a szolgálatot a 2016. évben.

A feladataik között szerepelnek hatósági feladatok. A hatósági feladatellátás része a védett természeti területek és a Natura 2000 területek hatósági őrzése. Ennek hatékonysága és színvonala egyrészt a létszámtól, másrészt a technikai eszközellátottságtól nagy mértékben függ.

Valamint Természetvédelmi Őrszolgálat munkájában a klasszikus természetvédelmi őrzési tevékenységi kör mellett a vagyonkezelési, fajmegőrzési és élőhely-védelmi, pályázati illetve oktatási-idegenforgalmi feladatok is jelentős és fontos szeletet jelentenek, sőt ez utóbbi tevékenységi körök aránya emelkedő tendenciát mutat.

Természet-megőrzési tevékenységek:

A Természet-megőrzési Osztály 17 fővel látja el feladatát. Tevékenységük igen szerteágazó. Feladataik az alábbiakban részletezettek.

Belföldi jogsegélyek és ügyféli nyilatkozatok megtétele

Közép-Tisza projekt, 471. út szélesítése, naperőmű parkok, kokadi és álmosdi láplehatárolások, egyéb „ex lege” (Nyírtass, Nyíregyháza, Nyírtét), Nyíregyháza-Tokaj kerékpárút

Védett természeti terület tulajdonjogának változásakor az államot megillető elővásárlási joggal kapcsolatos ügyek.

Településfejlesztési eszközök és területrendezési tervek véleményezés

Eljárásokban való részvétel

Közép-Tiszai, Debrecen-Halápi, *Nagyecsed-Szatmári*, Körös-vidéki erdőtervezési körzetek erdőtervezésében való részvétel (adatszolgáltatás, előtanulmány kidolgozása, Natura 2000 elővizsgálat természetvédelmi fejezeteinek elkészítése, előzetes tárgyalásokon, részlet-szintű tárgyalásokon és zárotárgyalásokon való részvétel, erdőterv-rendelet véleményezése)

Szakmai koordináció

Természetvédelmi kezelési tervek Hortobágyi Nemzeti Park

Védetté nyilvánítások

Világörökségi kezelési terv

A „Hortobágyi Nemzeti Park - a Puszta” világörökségi helyszín Hortobágyi Nemzeti Park

Natura 2000 fenntartási tervek

Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek

Nagyvízi mederkezelési tervek

MAB Bioszféra rezervátum

Pályázatok szakmai koordinálása, segítése már futó pályázatoknál KEOP/KEHOP (pl. bombatér, kisvizek, erdős), LIFE+ (pl. legelőtavas, kis lilik 1., tervezett LIFE+: kis lilik 2.), és a tervezés alatt álló pályázatoknál KEHOP (kisvizek, erdős, monitoring eszköz, stb.)

Vízgazdálkodási Tanácsok munkájában való részvétel, Vízgazdálkodási Társulati tanácsulésen való részvétel

A Natura 2000 területek adatbázisának (SDF adatlapjainak) felújítása, aktualizálása

A Natura 2000 területek, illetve az uniós természetvédelmi irányelvek hatálya alá tartozó fajok és élőhelyek természetvédelmi helyzetének nyomon követése

TIR-be biotikai adatok betöltése

Természetvédelmi célú nyilvántartások (természeti értékek, természeti területek, Natura 2000 területek, nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek)

Térinformatikai adatbázisok létrehozása, karbantartása (dűlőkataszter digitalizálása, saját vagyongazdálkodási területek, birtoktestek, problématerkép készítése, örkerületi beosztás, légifotók, saját vagyongazdálkodási területek)

A haszonbérleti pályázatok térinformatikai feladataiban és a felhívásokban megfogalmazandó természetvédelmi célú előírások kidolgozásában való részvétel

Kutatás

Terepi felmérések, biotikai adatgyűjtés

„Célzott” felmérések

NBmR felmérések

Arythrura musculus felmérések

Nappali és éjjeli lepkefajok felmérése - pl. *Arythrura musculus*, *Catopta thrips*, *Lopinga achine*, *Dioszeghyana schmidtii*

Egyenesszárnyú (*Orthoptera*) közösségek felmérése

Felmérések, nyilvántartás

egyedi tájérték, tájkarakter felmérések és a TIR-ben való rögzítése (2016: Zsurk, Sáránd, Tiszaderzs, Komyár, Körösszakáll)

Kunhalmok felmérése

Monitorozás

Az NBmR keretében

- 4 mohaközösség, 8 növényfaj populációméretének meghatározása, 9 növénytársulás cönológia felvételezése, puhatestűek, 6 lepke, 4 bogár, *Orthoptera* és halközösségek, kételtű/hüllő, ritka és telepesen fészkelő és egyéb madarak, földikutyák, valamint az ürge (*Spermophilus citellus*) állományának felvételezése, 16 db közösségi jelentőségű élőhely felmérése,
- 4 db 5x5 km-es kvadrát élőhelyterképezése (O-005 Berettyóújfalu, O-012 Debrecen-Erdőpuszták, R-112 Karcag, R-123 Záhony)
- Natura 2000 területek élőhelyterképezése, ellenőrzés és javítás

A célirányos természetvédelmi kutatások finanszírozása 2016. évben a „Természetvédelmi kártalanítás” fejezeti kezelésű előirányzat 2015. évi és 2016. évi keretéből átcsoportosított összegből valósult meg. Az átcsoportosított összegből természetvédelmi állapot-felmérési, természetvédelmi kármegelőzési, természetvédelmi kezelési intézkedések és kezelési intézkedések megvalósításának költségei kerültek fedezésre.

A feladatok végrehajtásához rendelkezésre álló összegek a 2015. évi keretből **135.768.000 Ft** volt. A támogatás összegével 2016. június 30-ig kellett elszámolni.

A feladatok végrehajtásához rendelkezésre álló összegek a 2016. évi keretből **133.562.000 Ft** volt. A támogatás összegével 2017. június 30-ig kell elszámolni.

A kutatási feladatokat részben az Igazgatóság Természet-megőrzési Osztályának dolgozói a többi szakmai osztállyal együttműködve hajtották végre, részben szerződéses partnerek segítségével valósították meg.

Természetfejlesztési tevékenység

Feladatkör:

Pályázatokat előkészítése,
pályázati dokumentációt elkészítése,
a megvalósítást lebonyolítása,
projektek koordinálása

2016. évi KEHOP pályázatok:

Az egykori bombázó lőtér tájrehabilitációja a Hortobágyi Nemzeti Parkban I. ütem II. szakasz	1,27 milliárd Ft	2015. július - 2018. május
Az egykori bombázó lőtér tájrehabilitációja a Hortobágyi Nemzeti Parkban II. ütem II. szakasz	1,3 milliárd Ft	2015. július - 2018. május
Pusztai tölgyesek és puhafaligetek természetvédelmi rekonstrukciója a HNPI működési területén	815 millió Ft	2016. aug - 2020. május
A Hortobágy és Nagykunság természetvédelmi tájegységek vizes élőhelyeinek helyreállítása	700 millió Ft	2016. július - 2020. dec.
Élőhely-rehabilitáció a tiszakürti Kis-Tiszán, valamint a beregi és nyírségi lápok vízpótlása	850 millió Ft	2016. aug. - 2020. dec.
A Natura 2000 területekkel kapcsolatos tájékoztatás, bemutatás, szemléletformálás	451 millió Ft	2016. május - 2019. június
A HNPI természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztése	311 millió Ft	2016. aug. - 2019. nov.
A Dél-Nyírség és Bihar vizes élőhelyeinek helyreállítása	265 millió Ft	2016-ban benyújtva, tartaléklistán

HNPI védett erdőinek kezeléséhez gépbeszer- zés	234 millió Ft	2016-ban benyújtva, tartaléklistán
--	---------------	------------------------------------

Összesen	6,192 milliárd Ft	
----------	-------------------	--

A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok (FM) KEHOP	2016. október- 2020. december
--	----------------------------------

A parlagi sas védelme a Pannon-régióban az ember okozta halálosztás visszaszorításával (MME) LIFE	2016. október- 2022. március
---	---------------------------------

Kis lilik LIFE	2011. szept- 2016. június
----------------	------------------------------

Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon - Természetvédelmi célú legeltetési rendszer kidolgozása a 1530 pannon szikes sztyeppék és mocsarak élőhelytípusra; annak vizes altípusainak ökológiai állapotjavítása LIFE	2014. január- 2020. július
---	-------------------------------

Vagyonkezelési tevékenység

Birtokügy

Mezőgazdaság

Növénytermesztés

Állattenyésztés

Óstulok (Hortobágyi tulok) tartás

Magyar szürkemarka tartás

Magyar házi bivaly tartás

Hortobágyi rackajuh tartás

Przewalski vadló tartás

Komondor tartás

Erdőgazdálkodás

Vad- és Halgazdálkodás

Birtokügy

2016. évben az Igazgatóságnak a „Természetvédelmi kártalanítási” fejezeti kezelésű előirányzatból 245.505.942 Ft állt rendelkezésre a „védett természeti területek helyreállításáról szóló 1995. évi XCVIII. Törvény hatálya alá tartozó területvásárlások, valamint a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 12/C § alapján kártalanításra jogosultak kártalanítása” címen ellátandó feladatok végrehajtására. A fenti összegből 110.505.942 Ft a 2014. évi keretből került visszahagyásra, felhasználása és elszámolása 2016. június 30-ig megtörtént. 70.000.000 Ft a 2015. évi keretből állt rendelkezésre, ezen összeg lenyitására 2016. február 17-én került sor 65.000.000,- Ft összegben kártalanítási kiadásokra és 4.900.000,- ft összegben hozzákapcsolódó dologi kiadásokra. Az összeg részbeni felhasználása és elszámolása szintén megtörtént 2016. június 30-i határnapkal. A rendelkezésre álló keretből eddig az idő-

pontig fel nem használt 2.793.621 Ft összeg Fejezet számára történő visszautalásról az Igazgatóság gondoskodott. A 2016. évi 65.000.000,- keret összeg felhasználása folyamatban van. Eből 60.450.000 Ft fordítható kártalanításra, 4.550.000, Ft pedig az ezzel kapcsolatban felmerülő dologi kiadásokra. Ennek a keretnek az elszámolási határideje 2017. június 30-a. A 2016. évben már kifizetett 21.312.689,- forint kártalanítási összeget Igazgatóságunk a Támogatási szerződésben foglaltaknak megfelelően a kifizetést követően hívta le a rendelkezésre álló keretből 2016. december 14-én. A keretből fennmaradó 39.137.311,- Ft összeget a Fejezet lenyitotta az Igazgatóság előirányzat-felhasználási keretszámlájára 2016. december 30-án. A fenti cél megvalósítása érdekében, dologi kiadások fedezetére biztosított támogatás lenyitására, év közben folyamatosan a havi rendszeres támogatási kerettel együtt került sor. A 2015. évi keretből fel nem használt és Támogatási szerződés szerint Fejezet számára visszautalt összeg, 2016. december 27-én 2017. június 30-i elszámolási határidővel az eredeti cél megvalósítása érdekében ismételten folyósításra került igazgatóságunk számára.

2016.12.31. napján aktuális birtokügyi adataink a saját-és haszonbérlet és feles bérlet keretében hasznosított területek bontásában

Művelési ág	Terület (hektár)	Saját használatban		Természetvédelmi kezelés haszon- és feles bérlet formájában	
		ha	%	ha	%
Szántó	8 474	1 712	20	6 762	80
Gyep	72 143	8 052	11	64 091	89
Kert	1	1	100	0	0
Szőlő	1	1	100	0	0
Gyümölcsös	3	3	100	0	0
Nádas	1 625	1 546	95	79	5
Halastó	1 545	1 352	88	193	12
Erdő	7 836	7836	100	0	0
Kivett	11 115	6 750	60	4 365	40
összesen	102 743	27 253	27	75 490	73

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság a védett természeti területek természetvédelmi kezelését részben gazdálkodók bevonásával, bérleti és felesbérleti szerződés keretében, részben saját eszköz- és munkaerő- állományával, jelentős állatállomány segítségével, valamint szükség esetén vállalkozási szerződéssel, saját használatban végzi.

2016. év végére vagyonkezelőként illetve tulajdonosi jogok gyakorlójaként az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő földterület nagysága 102.743 hektár volt. Ennek a területnek a 73,5 %-án valósul meg bérbeadással a természetvédelmi kezelési tevékenység, 26,5 %-án az Igazgatóság saját maga valósítja meg a természetvédelmi kezelési feladatokat.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2016. évben a saját hasznosításban művelt területei közül a 2013. évi CXXII. törvény A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról jogszabály által előírt 1.200 hektár nagyságú területen igényelt területalapú támogatást. További 4.953 ha pedig Zöldítés jogcímen igényelt mezőgazdasági támogatást.

A fenti két jogcímen kívül Termeléshez kötött szálas fehérjenövény támogatást, anyatehén, hízott bika és anyajuh támogatás került igénylésre a 2016. év folyamán.

A támogatási rendszerekben szerepeltetett területekből szántó és gyepterületek szerepelnek. A szántók jelentős területén tűzvédelmi célú élőhelyfejlesztés valósul meg, másrészt takarmánytermő területek, melyek az Igazgatóság természetvédelmi kezelést szolgáló állatállományának téli takarmányozásához szükségesek. Valamint jelentős daruvadlúd őszi-téli táplálkozó területként is szolgáltak.

A saját hasznosításban lévő gyepterületek jelentős része a Hortobágyi Nemzeti Parkban és Bihar-sík Tájvédelmi Körzetben találhatóak, itt az Igazgatóság állat állományának legeltetésével (szürke marha, őstulok, bivaly, Przewalski ló, hortobágyi racka,) valósult meg a természetvédelmi kezelés.

A szántóterületek egy részének művelését saját erő- és munkagépekkel végezte az Igazgatóság.

Ez a KEOP-3.2.0/11-2012-0001 projekt eredményeként beszerzett erő- és munkagépekkel valósult meg. Ennek a projektnek a keretében 2015-ben beszerzésre került két 140 LE teljesítményű mezőgazdasági erőgép, teleszkópos rakodógép, szalastakarmány betakarító munkagépek, több mezőgazdasági pótkocsi, eke, kombinált talajművelő eszköz, gyomfésű, szárazúzó, vetőgép, gréder, lyukfúró, cölöpverő és egyéb olyan munkaeszköz melyekkel a természetvédelmi kezeléseket, az állatállomány tartástechnológiai feladatait, saját vagyongazdálkodású területeink túlnyomó részén költséghatékonyan a saját gépparkkal tudjuk elvégezni. A saját erővel elvégzett mezőgazdasági munkák mellett a területek egy részénél szerződött vállalkozók igénybevétele is szükséges volt a mezőgazdasági év folyamán.

2016-ben az Igazgatóság természetvédelmi célú gazdálkodása során betartandó szabályok, hatósági előírások teljesítését (Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot, Kölcsönös Megfeleltetés szabályai) az illetékes hatóságok több alkalommal is ellenőrizték, amelyek során súlyos kötelezettségzegés nem került megállapításra.

2016. év végére vagyongazdálkodóként illetve tulajdonosi jogok gyakorlójaként az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő földterület nagysága **102 743** hektárt.

2016 évben az Igazgatóság által állami tulajdonba vett védett területekre kezdeményeztük a vagyongazdálkodói szerződés megkötését a hatályos jogszabályoknak és eljárásrendnek megfelelően.

Vagyongazdálkodói szerződés módosításának eredményeként 2016.07.15. napjától a vagyongazdálkodási szerződések alapján vagyongazdálkodásunkba került területek nagysága 1759,88 ha-ral növekedett.

467 ha ingatlan az NFA által kötött hosszúlejáratú szerződésekkel került átadásra.

A vagyongazdálkodási tevékenység részeként ingatlanbérleti szerződések megkötését kezdeményezte az Igazgatóság. Ennek eredményeként 43 ingatlanbérleti szerződés született, amely birtoktesten található HNPI vagyongazdálkodásban lévő ingatlanok használatára vonatkozik.

Az Igazgatóság által megkötött haszonbérleti szerződések esetében folyamatos ellenőrzési feladatot lát el az Igazgatóság. Az ellenőrzés célja a bérleti szerződésben előírt természetvédelmi kezelési tevékenység folyamatos nyomon követése annak érdekében, hogy a területek kezelése megfelelően megvalósuljon. Ezt a feladatot a Vagyongazdálkodási Osztály természetvé-

delmi Őrszolgálat tagjaival együtt végzi el. A haszonbérleti szerződés ellenőrzésére 2016. évben összesen 185 esetben került sor, ezek alapján 2 szerződést mondtunk fel /ebből egyet a bérlo elfogadott/, közel 40 db felszólítás ment ki (főleg legeltetés intenzitása, cserje irtás, szárazzás elvégzése miatt).

A területek természetvédelmi kezelésének egyik módja a legeltetés mellett a területek kaszálása. Erre a területen gazdálkodónak kaszálási bejelentő benyújtást és engedélyezését követően van lehetősége. 2016. évben 3773 kaszálási bejelentő érkezett, melyre 719 vagyonkezelői hozzájárulás került kiküldésre.

Mezőgazdasági feladatok

Növénytermesztés:

- Jelenlegi szántó és gyepterületek a természetvédelmi, élőhely védelmi feladatok ellátásához és az állatállományunk biztonságos takarmány ellátásához szükségesek.

A saját használatban lévő területeken megtermelt takarmány mennyisége 2016. évben az alábbiak szerint alakult:

Előállított bála: 9 905 db

Előállított szemes termény: 7 382 q

Állattenyésztés:

Az igazgatóság tevékenységi körében végzett állattenyésztési, állattartási tevékenység több célú, komplexen szolgálja az alaptevékenységen belül a természetvédelmi kezelési, génmegőrzési, kutatási - élőhelyvédelmi (Pentezug Projekt) és bemutatási feladatokat.

Őstulok (Hortobágyi tulok) marha:

Az „őstulok” (Hortobágyi tulok) állomány létszáma a 2016. évi záró adatok szerint 718 db. A több mint 15 éves Pentezug projekt keretében a törzsgulya a Pentezug pusztán 2500 ha-os bekerített részén „szuper extenzív” tartási módban a Przewalski vadló állománnyal együtt szolgálja a kutatási, területkezelési tevékenységet. A tenyésztésre nem szánt hímváru állatok jelentős része ivartalanításra került, két éves korban 400-450 kg körüli élőtömeggel kerülnek vágóállatként értékesítésre. Az üsző állomány szinte teljes mértékben állományfejlesztést szolgál. Az állománnyal megvalósuló legeltetési intenzitás kedvező hatásai már jelentkeztek a kiemelkedő természetvédelmi értékű területen. Az „Élőhely és infrastruktúra” KEOP forrásból 2014. évben megvalósultak a Pentezug projekthez kapcsolódó állattartó telepek rekonstrukciós kivitelezési munkái (Pentezug „U” alakú hodály, Hortobágy-Halastó „Kacsatelepi” hodály). A megvalósult beruházások eredményeként tartástechnológiai színvonaluk megfelel valamennyi környezetvédelmi, trágyakezelési, állatjóléti előírásnak. A 2013-ban kialakított 300 ha-os „Malomházi üszőlegelőn” 2014-ben befogó-karámrendszer, fagymentes szivattyúrendszer és szintén fagymentes itatóhely került kialakításra. A befogást biztosító 6 rekeszes karámrendszer és kezelőfolyosó kiépítésével az állategészségügyi kezelések, állat-szállítások technológiai feltételei is megfelelően biztosítottak.

Az OMMI közreműködésével megkezdjük az Őstulok marha fajtaelismertetésének munkáit.

Állomány adatok a 2016. évben:

Bika	141
Tinó	66
Tehén	511
Összesen:	718

Hortobágyi racka juh:

Az Igazgatóság hortobágyi racka állománya Kungyörgy-pusztai területén területkezelési, bemutatási célokat szolgál. Az állomány nagysága 2016. év végén 666 egyedből állt. A tenyésztői munka helyes irányát mutatják az őshonos tenyészállat kiállításokon elért eredmények. A törzsállomány létszáma elérte a tervezett 300 db-os anyaállományt. A tenyésztői munka következő lépéseként megkezdődött az állomány szelekciója (idős, nőivarú tenyészállatok értékesítése), minőségi cseréje saját szaporulatból származó, a tenyészcéloknak megfelelő fiatal állatok tenyésztésbe vételével. Ezt a feladatunkat segíti az elmúlt évben befejeződött telepi rekonstrukció is, melynek keretében három teljesen új hodály mellett egyéb kiszolgáló épületek is megépültek a Szatmári telken KEOP forrásból.

A 2016 évi elletési időszak során 115 % volt az ellési % (egy 3-as ikrünk is volt).

Vágóállat értékesítés mellett igyekszünk tenyészállat növendékként értékesíteni az állomány egy részét.

Állomány adatok a 2016. évben:

Tenyészkos	14
Növendék kos	16
Összesen	30
Anya	533
Jerke	103
Összesen	636
Mindösszesen	666

Magyar házi bivaly:

Az Igazgatóság működési területéhez tartozó Bihari-Sík TK-ban tartott bivaly állomány év végi záró létszáma 206 db. A bivaly tartás legfontosabb területkezelési célja az

Anadaházi gyeptető vízvezeték komplex egész évi legeltetése. A 14 éve tartó területkezelési projekt eredményei természetvédelmi szempontból rendkívül kedvezőek, a terület diverzitására, a természetes élőhelyek állapotára igen pozitív hatással van. Az állomány genetikai értéke és „talált IBR mentes” státusza miatt is kiemelkedő értékű (Jelenleg az egyetlen „négyesmentes” állomány az országban). Az állomány tenyésztési feladataiban nagy kihívást jelent, további idegen vérvonalú, magas tenyészértékű, IBR rezisztens tenyészbikák beszerzése, tenyésztésbe állítása. Az állattartó telep férőhely kapacitásának és a Bihari-sík TK-ban rendelkezésre álló Andaházi legelő terület állattartó képességének megfelelő az állományunk létszáma (megközelítőleg 100 db nőivarú egyed). A bivaly állomány teletetését szolgáló Csapó tanyai állattartó telep KEOP forrásból teljes rekonstrukción esett át. Az egykori szövetkezeti nagyüzemi állattartó telep valamennyi épületén teljes tetőszerkezet felújítás és tetőhéjazat csere, 2 db válogató-kezelő karámrendszer, szociális épület, telepi közlekedő út kialakítása valósult meg. A telep korszerűsítésével ideális tartástechnológia körülmények teremthetők meg a törzsgulya és a növendék tenyészállat állomány elkülönített tartásához.

- Állomány adatok a 2016. évben:

bika 2016-os	36
tenyész bika	1
Összesen	37
Üsző 2016-os	42
Üsző 2015-ös	1
Üsző 2014-es	5
Üsző 2013-as	121
Összesen	169
Mindösszesen	206

Magyar szürke marha:

A Hajdúsági Tájegységben (Hosszúpályi Fehér-tó) tartott magyar szürke marha állomány év végi záró létszáma 89 db, mely a teljes legeltetési időszakban Hosszúpályi Fehér tó védett terület természetvédelmi kezelését látja el. A növendék tenyészállatok (üszők) nevelését is a hortobágyi üszőnevelő tartási helyen végezzük, ahonnan három éves korban kerülnek vissza a tenyésztésre alkalmas nőivarú állatok. 2014-ben szintén KEOP projekt keretében a téli tartási helyként szolgáló Konyári telephely is teljesen megújult. A „kislétszámú” állattartó telep üzemeltetését korszerűen kielégítő szociális épület, géptároló műhely és szén- és trágyatároló kivitelezése valósult meg.

Állomány adatok a 2016. évben:

bika 2016-os	19
bika 2015-ös	6
bika 2014-es	1
bika 2013-as	3
tenyész bika	1
Összesen	30
Üsző 2016-os	9
Üsző 2015-ös	9
Üsző 2014-es	2
Üsző 2013-as	39
Összesen	59
Mindösszesen	89

Przewalski vadló tartás

A több mint 15 éves Pentezug projekt keretében a Pentezug pusztá 3000 ha-os bekerített részén „szuper extenzív” tartási módban a Przewalski vadló állomány az őstulok állománnyal együtt szolgálja a kutatási, területkezelési tevékenységet.

A pentezugi vadlórezervátum, melyben Przewalski lovak és rekonstruált őstulok (Hortobágyi tulok) élnek félvad körülmények között, a Nemzeti Park magterületén helyezkedik el. A park úgynevezett A-zónájához tartozik, ami azt jelenti, hogy a legszigorúbb védelmet élvez. Látogatóktól elzárt terület, melyben az érzékeny faunát és flórát veszélyeztető bármilyen mezőgazdasági tevékenység végzése is tilos. A terület jelenleg 2470 ha kiterjedésű, 2015-ben pedig 3000 ha nagyságúra terjesztjük ki.

A rezervátum elektromos kerítéssel van körülvéve, mely a vadlovakat és az őstulokat visszatartja, de a vadon élő állatok, mint pl. a vaddisznó, nyúl, róka és őz szabadon tudnak rajta keresztül közlekedni. Pentezug területét 1997-ben nyilvánították rezervátummá az alábbi célokkal:

- megőrizni az érzékeny faunát és flórát a lovak és a marhák egész éves állandó legelése segítségével
- támogatni a veszélyeztetett Przewalski-ló védelmi programját a populáció növelésével
- aktívan tenyészteni a rekonstruált őstulokot és javítani a fajta fenotípusán és a félvad körülmények közötti túlélésre való fizikai alkalmasságán
- a vadlovakhoz és őstulokhoz kapcsolódó kutatásokat végezni, mint pl. a rezervátum biodiverzitásának vizsgálata és a folyamatos legelés hatása a többi fajra.

A rezervátum a Hortobágyi Nemzeti Park és a Kölni Állatkert együttműködésének köszönhetően jött létre.

A Przewalski-ló pentezugi populációja a világ legnagyobb vadló-populációja. A világon élő összesen 1900 vadlóból több mint 300 a pentezugi tenyészállományban illetve a Hortobágyi Vadasparkban található kisebb bemutató állományban él.

Az első lovak 1997-ben érkeztek ide. A tenyészet alapítóit a fajta tenyésztési koordinátora, a Kölni Állatkertben dolgozó Dr. Waltraut Zimmermann választotta ki. A lovak Európa minden tájáról érkeztek különböző állatkertekből és vadasparkokból. A legfontosabb szempont az volt, hogy a bekerülő állatok ne legyenek közeli rokonságban egymással, hogy az új pentezugi populációban a beltenyésztés minél nagyobb mértékben elkerülhető legyen.

A lovak tenyésztése olyan sikeres volt, hogy mára egy kicsit le is kellett lassítanunk a populáció növekedését. A pentezugi populációból számos lovat más helyekre szállítottunk, mint pl. a Budapest melletti Budakeszi Vadasparkba, vagy egy ausztriai vadló rezervátumba. Néhány kancát Mongóliában történő visszavadtításra is kiválasztottak. A vadlovaknak az eredeti élőhelyükre történő bonyolult és költséges eljuttatását a Prágai Állatkert szervezte. A pentezugi „Jácint” nevű kanca már több mint egy éve él szabadon Mongóliában.

Az Európai Przewalski ló Tenyésztési Program (EEPP) kérésére Igazgatóságunk eddigi legnagyobb vadlószállítási projektjét bonyolította 2016. évben. 14 vadlovat szállított Oroszországba, ahol Orenburg mellett mintegy 3 ezer hektár kiterjedésű vadlórezervátumot kívánnak orosz kollégáink létesíteni. A hatalmas területen elterülő speciális rendeltetésű védett területet hivatalosan 2015-ben nyitották meg, és mindeddig csupán 6 vadlónak adott otthont, melyek Franciaországból érkeztek a területre. Ahhoz, hogy egy egészséges vadlóközösség alakulhasson ki, ennél jóval több állatra van szükség, így a rezervátum munkatársai kérelemmel fordultak az EEPP koordinátorához, Dr. Lydia Kolterhez, aki felvette a kapcsolatot az összes európai vadlótartóval. Az előzetes felmérések alapján, egyedül a Hortobágyi Nemzeti Park lóállományában találtak elegendő számban olyan egyedet, melyek a szigorú követelményeknek megfeleltek.

A hortobágyi állomány növekedésének szabályozása érdekében néhány kancát fogamzást gátló vakcinával oltunk be, melyet amerikai kollégák fejlesztettek ki az Assateague pónik populációjának kontrollálására. A vakcina neve PZP és nem befolyásolja a kancák hormonszintjét, azaz az oltás nem változtatja meg a viselkedésüket. Az oltott kancák 2-4 évig nem termékenyülnek, azt követően azonban újra tenyésztésbe állíthatók.

Przewalski lovak állománya 2016. év végén 319 egyed.

Komondor

Új feladatként vállaltuk, hogy a 2016-os évtől a hagyományos ebfajták genetikai állományának megőrzésében és a látogatók számára történő bemutatásában is rész veszünk.

Ennek keretében a komondor tenyésztésébe kapcsolódtunk be egy szuka kölyök vásárlásával, ami a következő években további feladatokat állít még elénk.

Erdőterületek, erdőgazdálkodás

Az erdőgazdálkodási tevékenység során a korábbi években kialakult hiányosságok, erdősítési hátralékból adódó kötelezettségek megszüntetése rendkívüli erőforrásokat igényel az Igazgatóságtól.

A HNPI a vagyonkezelésében lévő erdőterületek nagysága 2016. év végével 7.836 ha volt.

A „Tiszaburai TSZ”-től vásárolt területekre bejelentkeztünk erdőgazdálkodónak, így közel 327 ha- al nőtt a vagyonkezelt erdőterületek nagysága.

Az erdőgazdálkodási tevékenység során a korábbi években kialakult erdősítési hátralékok megszüntetése érdekében jelentős anyagi ráfordításokat tett az Igazgatóság, amely eredményeként a hátralékos területek nagyságát sikerült szinte teljesen megszüntetni. Az erdősítési hátralékkal még terhelt cc. 31 ha-nyi terület a Hortobágyi Nemzeti Parkban helyezkedik el, az erdőrészek felújítása a kedvezőtlen termőhelyi adottságok miatt szinte lehetetlen. Igazgatóságunk kezdeményezte a területek csere erdősítését, de ez sajnos a hatályos jogszabályi helyzet illetve az illetékes erdészeti hatóság jogalkalmazási gyakorlata miatt eddig nem valósult meg.

Elkészítettük a vagyonkezelésünkben lévő ún. üzemtervezett erdőterületek leltárát.

A jogszabályi változásoknak (EUTR szabályozás) megfelelően elkészítettük a vagyonkezelésünkben lévő erdőterületekre vonatkozó kezelési és gazdálkodási szabályzatot és az „EUTR szabályozás szerinti kellő gondosság elvén működő dokumentációs rendszert”.

Az előző évek gyakorlatának megfelelően tovább folytattuk a természetvédelmi célok és érdekek szerinti erdőgazdálkodási tevékenységünket.

A természetvédelmi kezelési célokat szolgáló erdészeti tevékenység keretén belül az alábbiak fontosabb feladatok kerültek elvégzésre:

- Az éves és rendkívüli, favágatási tervek, engedély-kérelmek, erdőművelési tervek elkészítése.
- A HNPI erdőgazdálkodói jogosultsága alá tartozó területeken a tervezési, irányítási, ellenőrzési munkák elvégzése.
- Közreműködés a területileg illetékes Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságai által lefolytatott ellenőrzésekben, műszaki átadásokban.
- Határidős jelentéseket (Erdészeti Igazgatóság, VM) elkészítése.
- Fahasználatok, faértékesítések irányítása, szervezése, közreműködés a szerződések megkötésében.
- Az előző évek gyakorlatának megfelelően tovább folytattuk a természetvédelmi célok és érdekek szerinti erdőgazdálkodási tevékenységünket.

Vadászterületek, vadgazdálkodás

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság az üzemtervi ciklusban (2007. március 1. - 2017. február 28.) két vadászterületen vadászatra jogosult, mely vadászterületek csaknem teljes egészükben védett természeti területeket tartalmaznak, illetve külön-

leges rendeltetésű státusszal bírnak. A vadászterületeken belül a HNPI vagyonkezelésében lévő termőföldek aránya eléri a 95 %-ot, kiterjedésük 54.057 (Hortobágy) illetve 14.206 (Egyek-Tiszafüred-Kócsújfalu) hektár.

Jelen vadászterületek mellett a hivatásos vadász létszám kötelezés a Jász-Nagykun-Szolnok megyei vadászterületnél 5 fő, míg a Hajdú-Bihar megyei vadászterületnél 20 fő. Mindkét terület esetében - tekintettel a természetvédelmi különlegesei rendeltetésükre felsőfokú végzettségű fővadász alkalmazása jogszabályi előírás.

A 2016-os év az új vadászterület kialakítások jegyében telt. Az év első felében 3 alkalommal vettünk részt az FM-ben egyeztetésen, mely az új jogszabály előkészítést szolgálta.

Tevékenyen részt vettünk a vadgazdálkodási tájegységek kialakításának folyamatában is.

Az NFA-val módosításra kerültek a vagyonkezelői szerződéseink, ami alapján a vadászterületek földtulajdonosi gyűlésein elláthattuk a vagyonkezelt területeink és ezen kívül a tulajdonosi joggyakorlók meghatalmazásában szereplő területek képviselőjét.

Igazgatóságunk megközelítőleg negyedszáz vadászterületi gyűlésen vett részt.

Az új üzemtervi ciklusban (2017-2027) Igazgatóságunknak három vadászterülete lesz. A vadászterületeinken az éves terv előírásai megvalósultak, sőt vaddisznó esetében jelentősen túlteljesítettük.

A vadgazdálkodási terv kialakítása a természetvédelem szempontjából negatív hatású vadászható vadfajok vadászati túlsúlyán alapszik, amely célkitűzés a 2016-2017-es vadászati évben is teljesült.

Az állományszabályozási célok érdekében nagy hangsúlyt fektetünk az élve fogó csapdázások alkalmazására a dolmányos varjú és a róka állománycsökkentése érdekében.

Az Igazgatóság vadászterületén található mezőgazdasági termelvények védelme érdekében a hivatásos vadász szakszemélyzet szinte a teljes vegetációs időszakban intenzív vadkár-elhárítási tevékenységet folytatott, amely eredményeként kártérítési igény nem merült fel a gazdálkodási évben.

Hosszú távú céljaink között- pályázati források (KEHOP) rendelkezésre állásának függvényében- a földön fészkelő madár fajok védelmét szolgáló ragadozó életmódot folytató vadászható állatfajok kontrolljának indítását tervezzük.

Saját kezelésben lévő halászati vizek

A Hortobágyi Nemzeti Park területén található halastavak közül a Hortobágyi Öregtavak és a Kónyai halastavak az Igazgatóság vagyonkezelésében állnak. Az Öregtavak halászati hasznosítása 2014-ben visszakerült a HNPI-hoz, a Kónyai halastó hasznosítása természetvédelmi célú haszonbérbeadás útján valósul meg. A nemzeti park területén található többi halastó rendszer a Hortobágyi Halgazdaság Zrt. vagyonkezelésében és halászati hasznosításában áll (Polgári-Folyási halastavak, Gelej, Ohat-Gyökérkút, Csécs, Fényes, Kungyörgy, Malomháza, Balmazújváros-Virágoskút).

A Miskafoki-holtág (más elnevezés szerint: tiszacsegei Nagyerdei Holt-Tisza) a Hortobágyi Nemzeti Park területén fekszik. A halászati jogot (mint a Magyar Állam önálló halászati jogát) a HNPI gyakorolja. Hasznosítását az elmúlt évben is 1 fő kisszerszámos halász, illetve a Tiszacsegei Horgász és Természetvédelmi Egyesület végezte. A HNPI a 2015- es évben hal kihelyezést nem végzett a holtág területén, az elmúlt években többször előfordult, oxigénhiányos vízminőségi állapotból adódó halpusztulás miatt.

Az Igazgatóság gyakorolja a halászati jogot a Hortobágy folyó 76 kilométeres szakaszán is. A víztér halászati hasznosításában közreműködik a Nádudvari Sporthorgász Egyesület, a Hortobágyi Horgász Egyesület és 1 fő kisszerszámos halász.

A Hortobágy folyó Hortobágy település belterület felé eső oldalának kevesebb mint 1 km-es szakaszán a horgászati hasznosítást a Hortobágyi Horgász Egyesület látja el.

Igazgatóságunk haltelepítési kötelezettségének a Hortobágy folyó hortobágyi szakaszán eleget tett, ponty, compó süllő és csuka került telepítésre.

A Jánd és Olcsvaapáti külterületen fekvő Fótoskerti-holtág horgászat hasznosítását a Jándi Természetbarát Horgászok Egyesülete látja el együttműködési megállapodás keretében.

Az Igazgatóság kezelésében lévő természetvédelmi halászati vízterületek hasznosítása során az együttműködés valamennyi horgász egyesülettel probléma mentes volt. A horgászati hasznosítás során a szabályok betartását a természetvédelmi őrszolgálat és a hivatásos vadász szakszemélyzet is rendszeresen ellenőrzi.

A 2014. szeptember 1-től az Igazgatóság látja el a vagyonkezelésében lévő hortobágyi Öregtavak természetvédelmi célú halászati kezelését is. A Hortobágyi-halastavak teljes területe a Hortobágyi Nemzeti Park része, emellett Natura 2000 közösségi jelentőségű terület, Ramsari terület, fontos madárélőhely (IBA). Természetvédelmi és madárvédelmi jelentősége világszerte ismert. A halászati kezelés legfontosabb célkitűzése, hogy a terület státuszából adódó természetvédelmi célokat szolgálja, figyelemmel a terület kiemelt ökoturisztikai jelentőségére is. Az Igazgatóság kidolgozta az Öregtavak természetvédelmi halászati kezelésének hosszú távú koncepcióját, amely jellemző pillérei az extenzív haltermelési rendszer alkalmazása, több éves rotációban történő lehalászás és a terület „ökológiai termelési státuszának” fenntartásával (biogazdálkodás fenntartása).

Közbeszerzési eljárást folytattunk le tenyészhal beszerzésére, mely alapján 57 000 kg pontyot és 11025 kg busát vásároltunk és helyeztünk ki.

- 2016 évben értékesített hal mennyiségek:

ponty:	74.882	kg
busa:	36.146	kg
amur:	2.777	kg
kárász:	11.511	kg
csuka:	2.174	kg
harcsa:	1.175	kg

Márciusban Papp János halászmesteri, októberben Szakál Gábor halászati koordinátori munkakörbe került felvételre.

Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok (Turisztika)

Az igazgatóság környezeti nevelési, turisztikai tevékenysége magában foglalja, a

- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság Látogató központjának - Információs iroda - működtetését
 - o Turista tájékoztatás
 - o Szolgáltatás értékesítés (nemzeti parki belépőkártya, programok belépői, stb.)
 - o Kölcsönzési szolgáltatás bonyolítása (kerékpár, audioguide készülék)
 - o Csoportok fogadása, teljes körű programszervezés és koordináció
 - o Természetráji kiállítás működtetése.
- Kézműves udvar működtetését
- Turisztikai létesítmények, bemutatóhelyek üzemeltetését
 - o Csárdák útja projekt (Hortobágyi csárdakiállítás, Kadarcsi csárdakiállítás, Megyes csárda,)
 - o Páztormúzeum és Körszín kiállítások
 - o Hortobágyi-halastavi kisvasút
 - o Hortobágy Vonuláskutató Állomás
 - o Pusztaszafari - Hortobágyi Vadaspark
 - o Szálláshelyek (Góré, kutatói szálláshely, Bátorligeti kutatóház, Fecskeház erdei iskola és B kategóriás ifjúsági szálló, Kemény kastély, Nyugati Fogadó)
 - o Tanösvények (Malomházi tanösvénnyel, Hortobágy-halastavi tanösvény, Szálkahalmi tanösvény és az Egyek-pusztakócsi mocsarak/Górési tanösvény, valamint a Kokadi Daru-láp)

Egyéb bemutatóhelyek (összefoglaló táblázat, HNPI teljes működési területe)

Tájegység	Megnevezés	Leírás
Hortobágy	Hortobágy-halastavi tanösvény	Nemzeti parki belépőkártya megváltásával látogatható, egyben a leglátogatottabb tanösvény. Jegypénztárában kerékpár kölcsönzési lehetőség biztosított. Honlapról letölthető e-book formájában hozzáférhető vezetőfüzete.
	Hortobágyi Vonuláskutató Állomás	Nemzeti parki belépőkártya megváltásával látogatható. Pallóút, madárgyűrűző épület, 22 db függőháló, új Helgoland-csapda épült pályázati pénzből.
	Szálkahalmi tanösvény	Nem szükséges nemzeti parki belépőkártya a látogatáshoz, a magasles felújítandó. Tömegközlekedéssel nem megközelíthető. Honlapról letölthető e-book formájában hozzáférhető vezetőfüzete.
	Malomházi bemutatóterület	Kizárólag előzetes bejelentéssel, természetvédelmi őr kíséretében csoportosan látogatható tanösvény.
	Hortobágyi csárdakiállítás	Belépőjeggyel látogatható saját létesítmény, szakvezetés külön kérhető.
	Kadarcsi csárdakiállítás	Belépőjeggyel látogatható saját létesítmény, szakvezetés külön kérhető. Előzetes bejelentkezés szükséges.
	Meggyes csárdakiállítás	Belépőjeggyel látogatható saját létesítmény, szakvezetés külön kérhető.
	Pásztormúzeum	Belépőjeggyel látogatható saját létesítmény, szakvezetés külön kérhető.
	Körszín	Belépőjeggyel látogatható saját létesítmény, szakvezetés külön kérhető.
	Hortobágyi Vadaspark	Belépőjeggyel látogatható saját létesítmény, szakvezetés külön kérhető.
	Látogatóközpont információ (Tourinform)	Ingyenesen látogatható saját létesítmény.
	Látogatóközpont természetrajzi kiállítás	Ingyenesen látogatható saját létesítmény, szakvezetés külön díjért előre kérhető.
	Látogatóközpont Darvak Világa kiállítás	Belépőjeggyel látogatható saját létesítmény, szakvezetés külön kérhető.
	Látogatóközpont ajándékbolt	Benne kézműves és nemzeti parki termékek, ajándéktárgyak, kiadványok, jégkrém stb. vásárolható.
	Hortobágyi Kézművesudvar	Ingyenesen megtekinthető bemutatózás, külön díjért kérhető foglalkozások.
Jászság-Közép-Tisza	Tiszazug (nem tanösvény)	Gyakori helyszíne szakvezetéseknek, gyűrűzési bemutatóknak.

Nyírség-Szatmár-Bereg	Tarpai Szőlőhegy tanösvény	Ingyenes, nincs bejelentési kötelezettségük az oda látogatóknak.
	Bátorligeti Ősláp és Kiállítás	Belépőjegy ellenében kísérelővel látogatható.
	Cégénydányádi tanösvény	Ingyenes, nincs bejelentési kötelezettségük az oda látogatóknak. Információs táblákkal ellátott.
	Cégénydányádi Kőlcsey-Kende kastély kiállítás	2016. július 16-án nyílt
Hajdúság-Dél-Nyírség	Jónásrészi tanösvény	HNPI tanösvény, vezetőfüzettel. A tanösvény iránt jelentéktelen a nagyközönség érdeklődése. Szakmabeliek, botanikusok szokták a területet látogatni.
	Kokadi Daru-láp tanösvény	Ingyenes, nincs bejelentési kötelezettségük az oda látogatóknak. Információs táblákkal ellátott.
Bihari-sík	Bihari-sík tanösvény	Nincs bejelentési kötelezettség, ingyenesen látogatható, vezetőfüzet biztosított. Vizes élőhely, puszta, facsoport és erdő is. 18 tábla, 2 magasles, pallósr.
Nagykunság	Tisza-tavi Vízi Sétány	
	Nyugati Fogadóház	Bérüzemeltetésben működtetett információs pont és szálláshely csekély vendégforgalommal.
	Kemény-kastély	2011-től csak protokolláris célú szálláshely. Külön díjazásért rendezvényeknek ad otthont: kutyakiállítás, íjászverseny, esküvői fotózás, osztálytalálkozó, díszebéd.
	Tiszavirág Ártéri Sétaut	Tiszafüred-Tiszaörvény térségében a Szabics Kikötő által üzemeltetett tanösvény. Látnivaló: Tisza-tó élővilága
	Górési tanösvény	Az Egyek-pusztakócsi mocsarak bemutató területen kialakított tanösvény 2014-ben a felújítási munkák befejeződtek. Szálláshely van a területen, ami szintén felújításra szorul.
	Karcag, Szélmalmi fogadóház	Karcagi önkormányzat üzemelteti, ingyenesen látogatható.
	Tisza-kürti Arborétum	Nyitva tartási időben, külön belépőjegy váltása mellett látogatható.

- Társadalmi kapcsolatok (Információs iroda, „Hortobágyi Turisztikai Kerekasztal”, külső kommunikáció, médiakapcsolatok, reklám, önkéntesek, Iskolai Közösségi Szolgálat, vásárok, kitelepülések, stb.) bonyolítását.

- Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (Szakvezetéses túrák, Erdei iskolai programok, osztálykirándulások, szakmai kirándulások, vetélkedők, versenyek, továbbképzések, táborok, témnapok, Zöld Mikulás stb) szervezését.

Tisza-kürti Arborétum

2013 óta része a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának a Tisza-kürti Arborétum. Az Igazgatóság egyik osztályaként működik. Természetvédelmi, megőrzési és turisztikai feladatokat is ellát.

Feladatai:

- Környezeti nevelés
- Ismeretterjesztés
- Arborétumba látogatók fogadása
- Parkfenntartás (Tisza-kürt, Tisza-füred, Cégénydányád)
- Faiskola (kereskedelmi nevelés,
- Erdészeti szaporítóanyag, (saját igények)
- Őshonos gyümölcsfajták szaporítása
- Ex situ szaporítás
- Kertészeti módszerek alkalmazása a természetvédelemben (vegetatív, generatív)
- Rendezvények, programok

Természetismereti programjaink

- vezetett túrák

Tiszavirágzás, madárgyűrűzés, ismerkedés az ártéri növény-, ill. állatvilággal

- Kézműves foglalkozások

- Nevezetes napokhoz kötődő programok

Víz Világnapja, Oltási bemutató, Húsvéti Készülődés, Gyermeknap, Madarak és Fák Napja, Daru Fesztivál, Szentiváni nyílt nap, Tökfaragás, Mikulás az arborétumban, Adventi készülődés, kapcsolódás a HNPI programokhoz

1.3. Az év folyamán az intézményen belül bekövetkezett szervezeti-szerkezeti változások, ezen belül a szervezeti és feladatstruktúra korszerűsítésére intézményi hatáskörben tett intézkedések bemutatása.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (ÁHT), valamint annak végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. (XII.23.) Korm. rendeletben foglaltakat figyelembe véve a vidékfejlesztési miniszter 2013. június 4-én új alapító okiratot adott ki KGF/593/2/2013 iktatószámmal és ezzel egy időben a korábbi egységes szerkezetű alapító okirat hatályát veszítette. Az alapító okirat a Hivatalos Értesítő 2013. évi 34. számában jelent meg. A 2015. év jelentős részében ez az Alapító okirat határozta meg az Igazgatóság működését. Új egységes szerkezetbe foglalt Alapító okirat kibocsátására 2015. december 09.-i keltezéssel került sor.

A fenti jogszabályokban foglaltakra figyelemmel az Igazgatóság szervezeti és működési szabályzata 2012. december 20-án a vidékfejlesztési miniszter jóváhagyásával lépett életbe. Az

SZMSZ szervezeti felépítésében az osztályok nevezéktana egységesítésre került valamennyi nemzeti park nevezéktanával, Igazgatóságunknál ez belső struktúraváltozást nem jelentett.

Az Igazgatóság részéről több ízben kezdeményezésre került az engedélyezett létszám növelése. 2016. július 25-én kelt KF/242/1/2016. ügyiratszámú levélben Fazekas Sándor Földművelésügyi Miniszter úr által az engedélyezett létszám emelkedése jóváhagyásra került. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság engedélyezett létszáma 2016-ban 175 főre emelkedett.

2. Az előirányzatok alakulása 2016. évben

2.1. *A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása, részletezve a kiemelt tételeken belül elsősorban azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás vagy eltérés tapasztalható*

Az előirányzatok növekedése több tényezőből állt össze. Felügyeleti szervi hatáskörbe módosultak az előirányzatok egyrészt a felügyeleti szervtől kapott támogatás következtében, másrészt a „Természetvédelmi kártalanítás előirányzat” és „Természetvédelmi pályázatok támogatása” 2016. évi előirányzatról származó összeg miatt. Kiadási előirányzataink évközi módosítását saját hatáskörben végeztük támogatásértékű működési és felhalmozási bevételeink felmerülése alapján. Támogatásértékű bevételünk származott KEOP pályázatokból, közmunka programból, illetve a 2015. évet illető SAPS támogatás is 2016. év folyamán folyt be valamint 2016. november 29-én megérkezett Igazgatóságunkhoz a SAPS támogatás 2016. évi előlege is.

A kiadási előirányzatokat a pályázatokban és a támogatásokban foglalt felhasználás szerint növeltük.

Intézményi többletbevételeink alapján az ÁHT előírásainak megfelelően a felügyeleti szervén keresztül kezdeményeztük az előirányzatok módosítását.

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásainak, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezőknek bemutatása

Előirányzat változások, és azok felhasználási célja

Előirányzat változás összesen: 7 146 585 975 Ft

Felhasználás célja:	Ft
- személyi juttatásra	269 805 593
- munkaadókat terhelő járulékra	66 749 633
- dologi kiadásokra	4 829 728 912
- egyéb működési kiadásra	-81 316 000
- felújításokra	18 415 000
- intézményi beruházásra	2 034 056 941
- egyéb felhalmozási kiadásokra	9 145 896
Felhasználási cél összesen:	7 146 585 975

Az Igazgatóság módosított előirányzata 7 146 585 975 Ft-tal változott, melynek forrása a 2015. évi jóváhagyott előirányzat-maradványból, költségvetési támogatásból, támogatásérté-
kű bevételekből /SAPS, anyatehén, anyajuh támogatás, stb./, és jelentős részben pályázato-
kon elnyert pénzeszközökből tevődik össze, melyek előleg formájában 2016. év végén leuta-
lásra kerültek a pályázatonként megnyitott Európai Unió programok célelszámolására szolgáló
előirányzat-felhasználási keretszámlához kapcsolódó alszámlákra.

Az előirányzatok évközi változása hatáskörönként az alábbi (Ft-ban):

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Előirányzat-változások				Előirányzat-változás összesen	Módosított előirányzat	Teljesítés
		Országgyűlés	Kormány	Irányító szervi	Intézményi			
		h a t á s k ö r b e n						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Személyi juttatások	530 662 000		4 433 000	14 000 000	251 372 593	269 805 593	800 467 593	621 513 433
Munkaadókat terhelő járulék	133 547 000		1 197 000	3 780 000	61 772 633	66 749 633	200 296 633	158 209 323
Dologi kiadások	117 322 000			626 043 821	4 203 685 091	4 829 728 912	4 947 050 912	1 380 564 926
Egyéb működési célú kiadások	85 914 000				-81 316 000	-81 316 000	4 300 000	4 154 067
Működési költségvetés	867 147 000		5 630 000	643 823 821	4 435 514 317	5 084 968 138	5 952 115 138	2 164 441 749
Intézményi beruházási kiadások	10 056 000			60 450 000	1 973 606 941	2 034 056 941	2 044 112 941	202 107 729
Felújítás					18 415 000	18 415 000	18 415 000	6 000 000
Egyéb felhalmozási célú kiadások					9 145 896	9 145 896	9 145 896	9 145 896
Felhalmozási kiadások	10 056 000			75 675	2 001 167 837	2 061 617 837	2 071 673 837	217 253 625
Költségvetési kiadások összesen	877 203 000		5 630 000	704 273 821	6 436 682 154	7 146 585 975	8 023 788 975	2 381 695 374

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Előirányzat-változások				Előirányzat- változás	Módosított előirányzat	Teljesítés
		Országgyűlés	Kormány	Felügyeleti szervi	Intézményi			
		h a t á s k ö r b e n						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Intézményi működ. bev.	522 404 000			502 022 279		502 917 846	1 025 321 846	1 014 439 911
Működési célú támogatások ÁH belülről	64 672 000				1 098 781 836	1 098 781 836	1 163 453 836	829 634 208
Működési célú átvett pénzeszköz					4 723 153	4 723 153	4 723 153	4 723 153
Felhalmozási célú támogatás ÁH belülről					5 112 371 278	5 112 371 278	5 112 371 278	4 909 142 118
Felhalmozási célú átvett pénzeszköz					55 861 320	55 861 320	55 861 320	55 860 459
Felhalmozási bevétel				1 689 542		1 689 542	1 689 542	1 524 566
Költségvetési bev.össz.	587 076 000			503 711 821	6 271 737 587	6 776 344 975	7 363 420 975	6 815 324 415
Költségvetési támogatás	290 127 000		5 630 000	200 562 000		206 192 000	496 319 000	496 319 000
Előző évi működési célú előirányzat-maradvány átvétel					164 049 000	164 049 000	164 049 000	164 049 000
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	877 203 000		5 630 000	200 562 000	6 435 786 587	7 146 585 975	8 023 788 975	7 475 692 415

2.1.2 A személyi juttatások előirányzatának alakulása, a létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása, az előző évhez viszonyított átlagilletmény (juttatás) változás, a végrehajtott létszámcsökkenéssel elért megtakarítás éves szintű hatása

Személyi juttatások és munkaadókat terhelő járulék

Az Igazgatóság 2016. évi átlagos statisztikai létszáma 259 fő, ebből a teljes munkaidőben foglalkoztatottak éves statisztikai átlagléttszáma 259 fő. Az év végén a záró munkajogi létszám 257 fő.

A vezetők (igazgató, igazgató-helyettesek, osztályvezetők) létszáma 12 fő, ebből nő 4 fő. A vezetőség személyi összetételében bekövetkezett változások a következők. A műszaki és üzemeltetési osztály élén történt változás Sebestyén László osztályvezetőt 2016. július 09-től Szűcs József váltotta ebben a pozícióban

A 2016. évben az Igazgatóság szervezeti felépítésben nem történt változás. Az igazgatóság vezetését az igazgató irányításával három igazgatóhelyettes, továbbá nyolc osztályvezető látta el. A nagyobb, összetettebb felépítésű osztályokon belül a hatékonyabb munkavégzés érdekében korábban csoportokat alakítottunk ki, mely szervezeti felépítés megvalósította a hozzá fűzött elvárásokat.

Osztályaink korábbiakban felsoroltak szerint:

A szakmai feladatokat ellátó osztályok

- Természetvédelmi Őrszolgálat
- Természet-megőrzési Osztály
- Természetfejlesztési Osztály
- Vagyonkezelési Osztály
- Oktatási és Turisztikai Osztály
- Tisza-kürti Arborétum

A szakmai osztályok munkáját segítő osztályok

- Jogi és Igazgatási Osztály
- Pénzügyi és Számviteli Osztály
- Műszaki és Üzemeltetési Osztály

A közfoglalkoztatási program 2016. április 01-2017. február 28. tartott. Statisztikai létszáma a foglalkoztatás időtartama alatt 80 fő volt.

A közfoglalkoztatottakat elsősorban természetvédelmi kezelőként (pl. illegális hulladéklerakók felszámolása, kaszálás, cserjeirtás, állattartó létesítményeink karbantartása, erdősítések ápolása. stb.) és adminisztrációs munkakörben foglalkoztattunk, esetenként kutatási, illetve turisztikai tevékenységeket is végeztek (erősen személyfüggő).

Az Igazgatóság személyi juttatásai az alábbiak szerint alakultak 2016. évben:

Eredeti előirányzat	499 462 000 Ft
Évközi előirányzat módosítás	247 764 813 Ft
Módosított előirányzat	747 226 813 Ft
Teljesítés	573 426 565 Ft
Kiadási megtakarítás	173 800 248 Ft

A személyi juttatások előirányzatának módosításai az illetmény kompenzáció, közmunkaprogram személyi előirányzatának növekedésével, pályázatok személyi jellegű kifizetésével magyarázható.

Céljuttatás, projektprémium kifizetésre egy esetben került sor 279.800 Ft összegben.

Jubileumi jutalom kifizetésére ebben az évben egy esetben került sor 701.800 Ft összegben.

Az igazgatóság jogszabályban rögzített cafetéria juttatásban részesítette dolgozóit a támogatásértékű bevétel terhére (étkezési utalvány, iskolakezdési támogatás, szép kártya formájában, önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztári hozzájárulás, önkéntes kölcsönös egészségbiztosítási pénztári hozzájárulás).

Külső személyi juttatások

Az ezen a soron a

K 122 rovaton szerelő állományba nem tarozók megbízási díja	315.000 Ft
K 123 rovaton szereplő egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazott munkavállalók jutatása címén kifizetett összeg szerepel.	3.757.265 Ft

Munkaadókat terhelő járulék alakulása

Eredeti előirányzat	133 547 000 Ft
Évközi előirányzat módosítás	66 749 633 Ft

Módosított előirányzat	200 296 633 Ft
Teljesítés	158 209 323 Ft
Kiadási megtakarítás	42 087 310 Ft

A munkaadókat terhelő járulék az eredeti előirányzathoz képest 66.749.633 Ft-tal változott.

A módosítások a személyi juttatásokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok kiadásait tartalmazzák.

2.1.3. A dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása, feltüntetve a takarékosági intézkedéseket is

A dologi kiadások pénzforgalmi előirányzatának és teljesítésének alakulása

Eredeti előirányzat	117 322 000 Ft
Évközi előirányzat módosítás	4 829 728 912 Ft
Módosított előirányzat	4 947 050 912 Ft
Teljesítés	1 380 564 926 Ft
Kiadási megtakarítás	3 566 485 986 Ft

A pénzügyi helyzet által megkövetelt takarékosági intézkedéseket az Igazgatóság megtette. Az alábbi táblázatokban szereplő költségek az alapfeladatok maradéktalan ellátásához szükséges kiadások teljesítését valamint a futó (megvalósítás szakaszában lévő) pályázatainkkal kapcsolatban felmerült kiadásokat összességében mutatják.

Megnevezés	2016. év (Ft)		
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Készletbeszerzés	17 000 000	293 892 524	166 215 252
Szakmai anyagok	8 500 000	105 991 927	69 718 597
Üzemeltetési anyagok	8 500 000	187 900 597	96 496 655
Kommunikációs szolgáltatás	11 500 000	20 517 108	17 556 981
Informatikai szolgáltatások igénybevétele	7 500 000	14 291 701	11 695 399
Egyéb kommunikációs szolgáltatások	4 000 000	6 225 407	5 861 582
Szolgáltatási kiadások	61 322 000	3 473 209 580	960 828 216
Vásárolt élelmezés	0	0	0
Közüzem díjak	14 322 000	41 118 881	37 173 850
Bérleti és lízingdíjak	1 500 000	1 572 000	1 307 975
Karbantartási kisjavítási szolgáltatás	12 000 000	48 056 646	46 752 065
Közvetített szolgáltatás	2 500 000	845 833	2 108
Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás (Szellemi tevékenység végzéséhez kapcsolódó kifizetés, vásárolt közszolgáltatások)	19 000 000	3 246 103 679	745 890 013
Egyéb szolgáltatás	12 000 000	135 512 541	129 702 205
Kiküldetések, reklám, propagandakiadások	6 000 000	13 188 862	11 873 784
Kiküldetések kiadásai	5 000 000	10 348 862	10 241 857
Reklám- és propagandakiadások	1 000 000	2 840 000	1 631 927
Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások	21 500 000	1 146 242 838	224 090 693
Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	20 000 000	541 683 267	162 179 901
Fizetendő általános forgalmi adó	0	30 712 500	30 712 500
Egyéb dologi kiadások (Különféle költségvetési befizetések Adók, díjak, egyéb befizetések)	1 500 000	573 847 071	31 198 292
Dologi kiadások összesen	117 322 000	4 947 050 912	1 380 564 926

2014-2016. év dologi kiadásainak megoszlása (módosított előirányzatok) (e Ft)

Megnevezés	2014. év Módosított elő- irányzat	2015. év Módosított elői- rányzat	2016. év Módosított elő- irányzat
Készletbeszerzés	194 914	189 433	293 893
Szakmai anyagok	74 820	84 846	105 992
Üzemeltetési anyagok	120 094	104 587	187 901
Kisértékű tárgyi eszköz	-	-	-
Kommunikációs szolgáltatás	23 461	22 255	20 517
Informatikai szolgáltatások igénybevétele	17 161	13 484	14 292
Egyéb kommunikációs szolgáltatások	6 300	8 771	6 225
Szolgáltatási kiadások	741 561	1 685 312	3 473 211
Vásárolt élelmezés		0	0
Közüzemi díjak	39 776	38 252	41 119
Bérleti és lízingdíjak	1 500	1 586	1 572
Karbantartási, kisjavítási szolgáltatás	73 000	47 661	48 057
Közvetített szolgáltatás	16 205	4 874	846
Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás (Szellemi tevékenység végzéséhez kapcsolódó kifizetés, vásárolt közszolgáltatások)	552 064	1 508 761	3 246 104
Egyéb szolgáltatás	59 016	84 178	135 513
Kiküldetések, reklám, propagandakiadások	10 882	9 187	13 189
Kiküldetések kiadásai	10 003	8 250	10 349
Reklám- és propagandakiadások	879	937	2 840
Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások	541 598	608 947	1 146 242
Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	232 103	323 017	541 683
Fizetendő általános forgalmi adó	278 906	257 653	30 712
Felhalmozási kiadáshoz kapcsolódó fordított ÁFA miatti befizetés	-	-	-
Egyéb dologi kiadások (Különféle költségvetési befizetések Adók, díjak, egyéb befizetések)	30 589	28 277	573 847
Dologi kiadások összesen	1 512 416	2 515 134	4 947 052

Az előbbi táblázat adatai az Igazgatóság dologi kiadásainak megoszlását tartalmazza a 2014-2015-2016 évekre vonatkozóan (e Ft-ban).

A dologi kiadások megoszlása a három év viszonylatában az összes dologi kiadáshoz képest 2016-ban jelentősen megnövekedett a módosított előirányzatok állománya. Ez a KEHOP támogatásokhoz kapcsolódó támogatási előlegek Európai Unió célleltérítési számlára történő utalásával és a támogatásokhoz kapcsolódó előirányzatok megképzésével kapcsolóik össze (Üzemeltetési anyagok, Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás, Egyéb szolgáltatás, Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó, Egyéb dologi kiadások). A pályázatokkal nem érintett előirányzatok esetében a három év viszonylatában kiegyensúlyozott az előirányzatok alakulása. Megfigyelhető, hogy a karbantartási költségeink a három év viszonylatában 2014-ről, 2015-re jelentősen csökkentek a takarékosági intézkedések eredményeként. 2015. évről 2016. évre mutatkozik kis emelkedés de a karbantartási költség alacsony szinten tartása továbbra is megmaradt.

2014-2016. év dologi kiadásainak megoszlása (teljesítések) (e Ft)

Megnevezés	2014. év Teljesítés	2015 év Teljesítés	2016 év Teljesítés
Készletbeszerzés	190 157	182 053	166 215
Szakmai anyagok	74 819	82 928	69 718
Üzemeltetési anyagok	115 338	99 125	96 497
Kisértékű tárgyi eszköz	-	-	-
Kommunikációs szolgáltatás	23 460	20 646	17 557
Informatikai szolgáltatások igénybevétele	17 161	12 892	11 695
Egyéb kommunikációs szolgáltatások	6 299	7 754	5 862
Szolgáltatási kiadások	699 366	1 604 534	960 828
Vásárolt élelmezés		0	0
Közüzem díjak	30 273	34 432	37 174
Bérleti és lízingdíjak	1 448	1 504	1 308
Karbantartási kisjavítási szolgáltatás	62 735	42 201	46 752
Közvetített szolgáltatás	16 205	4 873	2
Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatás (Szellemi tevékenység végzéséhez kapcsolódó kifizetés, vásárolt közszolgáltatások)	536 421	1 464 087	745 890
Egyéb szolgáltatás	52 284	57 437	129 702
Kiküldetések, reklám, propagandakiadások	10 882	9 135	11 874
Kiküldetések kiadásai	10 003	8 249	10 242
Reklám- és propagandakiadások	879	886	1 632
Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások	531 589	584 933	224 090
Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	222 103	299 282	162 180
Fizetendő általános forgalmi adó	278 897	257 653	30 713
Felhalmozási kiadáshoz kapcsolódó fordított ÁFA miatti befizetés	-	-	-
Egyéb dologi kiadások (Különféle költségvetési befizetések Adók, díjak, egyéb befizetések)	30 589	27 998	31 198
Dologi kiadások összesen	1 455 454	2 401 301	1 380 565

2.1.3. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, az eredeti előirányzathoz képest a változás okai. A felújítások és beruházások (beleértve a folyamatban lévőket is) tételes bemutatása, indokolása, összefoglalása

A felhalmozási kiadások előirányzatai közül a beruházási kiadásokon soron az intézményi beruházásaink pályázatokból megvalósuló fejlesztései következtében a módosított előirányzat jelentősen meghaladta az eredeti előirányzatot.

Az Igazgatóság 2016. évi intézményi beruházásainak változása

Eredeti előirányzat	10 056 000 Ft
Évközi előirányzat módosítás	2 034 056 941 Ft
Módosított előirányzat	2 044 112 941 Ft
Teljesítés	202 107 729 Ft
Kiadási megtakarítás	1 842 005 212 Ft

Megnevezés	2016. év		
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Immateriális javak beszerzése, létesítése	0	56 867 950	0
Ingatlanok beszerzése létesítése	0	1 433 454 638	155 403 048
ebből: termőföld vásárlás kiadása			128 251 409
Informatikai eszközök beszerzése, létesítés	0	33 106 318	5 584 500
Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítés	7 920 000	266 544 302	27 570 345
Beruházási célú előzetesen felszámított ÁFA	2 136 000	254 139 733	13 549 836
Beruházási kiadások összesen	10 056 000	1 834 787	202 107 729

Beruházásainkat kisebb mértékben intézményi saját forrásból, nagyobb mértékben felügyeleti szervtől érkező pótelőirányzatból és pályázati forrásokról (KEHOP, LIFE+) valósítottuk meg.

Földterületeket felügyeleti szervtől kártalanítás céljából érkezett pótelőirányzatból vásárolt az Igazgatóság.

KEHOP pályázatok biztosítottak forrást az egykori bombázó lőtérén, a Hortobágy természetes állapotát visszaállítani hivatott kisvízterek rehabilitációs munkákhoz.

A fentiekén kívül Life pályázatokból is folytak fejlesztések az év során.

Ezekén kívül kisebb volumenű beruházási munkálatok is folytak az év során vagyonvédelmi okokból, sorompó telepítés, fahíd, kerítés építés stb.

Az építési beruházások mellett folytatódtak az eszköz beszerzések 2016. év során. Ezek az előregedett és hiányos számítógéppark és egyéb informatikai eszköz állomány miatt voltak indokoltak. Ezen beruházások megvalósítása is pályázati forrásból történt.

Tenyészállatok beszerzése: A megfelelő minőségű állatállomány fenntartásához elengedhetetlen a vérvonal frissítése. Ennek megfelelően szereztünk be tenyészkosokat 2016-ban.

Közmunka program: a közmunka program keretén belül lehetőségünk volt a természetvédelmi kezeléshez szükséges eszközök beszerzésére.

A 2016. évben megvalósított beruházások

ezer forintban

Beruházás megnevezése	A beruházásra fordított összeg forrása (pl. intézményi elemi költségvetés, pályázat megnevezése)	Beruházás összege
Földvásárlás	Kártalanítás - VSZT	128 251
Ingatlan vásárlás	Pályázat	10 600
Juhhodály építés	Intézményi forrás	1 200
Közvetített szolgáltatás	Intézményi forrás	303
Magasles készítése	Intézményi forrás	1 286
Építési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése	Pályázat	1 975
Erdészeti facsemete	Intézményi forrás	310
Erdészeti csemete	Intézményi forrás	2 275
Erdészeti munka (csemete ültetés, vermelés)	Intézményi forrás	1 938
Erdészeti munka	Intézményi forrás	4 687
Facsemete	Intézményi forrás	1 776
Facsemete	Intézményi forrás	801
merevlemez tároló levelező szerverbe	Intézményi forrás	45
Acer notebook (10 db)	Pályázat	1 354
Acer tablet (10 db)	Pályázat	1 694
Projektor (10 db)	Pályázat	2 396
Hálózati karbantartás, Mikrotik	Intézményi forrás	37
Öregtavi Kisvasút 4 tengelyes nyitott kocsi gyártása	Intézményi forrás	4 162
Kerbi DuoThermo kétlabdás itató, Csomagszállítás raklapos	Intézményi forrás	239
Kompresszor EINHELL BT-AC 230/24, Kompresszor tartozék	Intézményi forrás	32
Szatmári állattartó telep búvárszivattyú cseréje	Intézményi forrás	499
konyhabútor Sebestyén L	Intézményi forrás	62
tűzhely Sebestyén László	Intézményi forrás	50
Pentezug téli állattartás megoldásának gépészeti és elektromos munkái	Intézményi forrás	1 095

Cégénydányádi Kastélypark 4-kamerás IP videó megfigyelő rendszer kiépítése	Intézményi forrás	343
fagyasztóláda Csirmaz Imre	Intézményi forrás	25
Igazgatási szolg.díj	Intézményi forrás	258
vadászíj Horváth Tibor	Intézményi forrás	39
Adapter távcsőhöz	Intézményi forrás	25
Tenyészkos vásárlás	Intézményi forrás	295
Motorfűrészek, motorolaj, kenőolaj, reszelő kör	Közmunka	639
Láncos függeszték, heveder	Intézményi forrás	45
Erdészeti eszközök (kapa, ásó, metszőolló...)	Közmunka	414
Vízszivattyú, fűnyíró, tűzoltó tömlő	Intézményi forrás	265
használt hűtő, komód Szilágyiné P D	Intézményi forrás	34
Dokumentáció készítése	Intézményi forrás	1 950
Darumérleg	Intézményi forrás	27
3D jogdíjmentes lejátszó technika	Pályázat	178
Dekopírfűrész, sarokcsiszoló, felsőmaró...	Közmunka	558
Áramfejlesztő TR-6,5	Intézményi forrás	320
Fagyasztóláda	Intézményi forrás	78
Motorfűrész, fűkasza, alkatrészek, motorolaj	Intézményi forrás	501
Mosógép	Intézményi forrás	57
Szerszámok	Intézményi forrás	279
Információs tábla, postaláda	Pályázat	423
Terepi hangszórók (10 db)	Pályázat	299
Fűkasza	Közmunka	950
Ágnyeső olló	Közmunka	168
Tűzhely	Intézményi forrás	47
Konyhabútor	Intézményi forrás	55
Vetítővászon	Intézményi forrás	50
Spektív tartozékaival, távcsövek (30 db)	Pályázat	2 061
S/2016/0003495 ERA	Pályázat	709
Információs tábla	Pályázat	136
Kombinált hűtőszekrény	Intézményi forrás	93
kistraktor Nagy Lajos	Intézményi forrás	1 200
Rönkhasító	Intézményi forrás	201
Halaskosár	Intézményi forrás	203
Kutyakennel Hasznosi László	Intézményi forrás	135
Tenyészkos vásárlás 2 db	Intézményi forrás	220
Erdészeti csemete kiemelő	Intézményi forrás	155
Olajradiátor Hajnal u. 15.	Intézményi forrás	41
Halászati eszközök (halszállító kád, oxigén pa-lack)	Intézményi forrás	397
Zagyszivattyú, tűzoltó tömlő	Intézményi forrás	258
Halászati eszköz díjbekérő	Intézményi forrás	2 066
Halcsúszda	Intézményi forrás	105
Tájékoztató, bemutatás, szemléletformálás	Pályázat	3 500
3D jogdíjmentes lejátszó technika	Pályázat	48
Motorfűrész, fűkasza, alkatrészek, motorolaj	Intézményi forrás	135
Magasles készítése	Intézményi forrás	347
Tűzhely	Intézményi forrás	13
Konyhabútor	Intézményi forrás	15

Kombinált hűtőszekrény	Intézményi forrás	25
Kisértékű eszközök	Intézményi forrás	1 918
Beruházáshoz kapcsolódó ÁFA		12 740
Összesen		202 108

Az Igazgatóság 2016. évi intézményi felújításainak változása

A felújítási kiadások előirányzaton eredeti összeg nem szerepel, a módosított előirányzatban szereplő összeget a többletbevételünk terhére helyeztük ide. Az előirányzat módosítás a haszthatatlannak ítélt állagmegóvó felújítások megvalósításához volt szükséges.

Eredeti előirányzat	0 Ft
Évközi előirányzat módosítás	18 415 000 Ft
Módosított előirányzat	18 415 000 Ft
Teljesítés	6 000 000 Ft
Kiadási megtakarítás	12 415 000 Ft

Felújítások előirányzatának felhasználása 2016. évben

ezer forintban	
Létesítmény, eszköz megnevezése	Felújítás összege
Ingatlanok felújítása	4 724
Egyéb tárgyi eszköz felújítás	
Felújítási célú előzetesen felszámított ÁFA	1 276
Előirányzat teljesítése összesen:	6 000

2.1.5. Egyéb működési célú támogatások és átadott pénzeszközök felhasználásának bemutatása.

Fenti címen kiadásaink az alábbi sorokon és összegben merültek fel:

- A fejezettől a 2016. évi keretből termőföld vásárlásra (kisajátítás) folyósított támogatás határidőre fel nem használt része visszautalásra került az év folyamán a Fejezet részére 1.402.884Ft összegben. Ez a tétel szerepel a beszámoló Központi kezelésű előirányzatok (K506) során.

- A 2014. évi Kártalanítási keret terhére Fejezet által biztosított 135.768.000 Ft támogatásból fel nem használt 2.751.183 Ft visszautalásra került, ez a (K506) rovaton szerepel a beszámolóban.
- Az Igazgatóság dolgozói részére lakásépítési/vásárlási visszatérítendő munkáltatói kölcsön került folyósításra az év során 7.312.784 Ft összegben. Ez a tétel a beszámoló Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson kívülre (K86) soron szerepel a beszámolóban.
- A fejezettől a 2016. évi keretből termőföld vásárlásra (kisajátítás) folyósított támogatás határidőre fel nem használt része visszautalásra került az év folyamán a Fejezet részére 1390737 Ft összegben. Ez a tétel szerepel a beszámoló Központi kezelésű előirányzatok (K84) során.

2.2. Bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése

Az igazgatóság 2016. évi bevételei az alábbiak szerint alakultak

Megnevezés	Eredeti előirányzat Ft	Módosított előirányzat Ft	Teljesítés Ft	Előirányzat változás Ft
Intézményi működési bevételek	522 404 000	1 025 321 846	1 014 439 911	502 917 846
Működési célú támogatások	64 672 000	1 163 453 836	829 634 208	1 098 781 836
Működési célra átvett pénzeszközök		4 723 153	4 723 153	4 723 153
Felhalmozási célú támogatások	0	5 112 371 278	4 909 142 118	5 112 371 278
Felhalmozási célra átvett pénzeszközök		55 861 320	55 860 459	55 861 320
Tárgyi eszköz értékesítés	0	1 698 542	1 524 566	1 698 542
TÖRVÉNYSZERINTI BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN	597 076 000	7 363 420 975	6 815 324 415	6 766 344 975

2.2.1. A közhatalmi és intézményi működési bevételek elemzése, az főbb tételeinek bemutatása. Az esetleges felhalmozás bevételek rövid bemutatása.

A. Intézményi működési bevételek

Eredeti előirányzat	522 404 000 Ft
Előirányzat változás	502 917 846 Ft
Módosított előirányzat	1 025 321 846 Ft
Teljesítés	1 014 439 911 Ft
Bevételi elmaradás	10 881 935 Ft

Igazgatóságunk működési bevétele elsősorban a kezelésünkben lévő természetvédelmi területek hasznosításából tevődik össze, valamint bevételek növelése érdekében tett intézkedésekből eredően a készletek és az állatállomány tenyésztésbe nem vont egyedei is évről - évre értékesítésre kerültek.

Bevételeknél részletezése

Megnevezés	Eredeti előirányzat Ft	Módosított előirányzat Ft	Teljesítés Ft
Készletértékesítés ellenértéke	48 000 000	228 556 026	226 823 822
Szolgáltatások ellenértéke	51 000 000	121 479 636	117 810 092
Közvetített szolgáltatások ellenértéke	8 000 000	8 000 000	7 606 340
ebből: államháztartáson belül			
Tulajdonosi bevételek	386 404 000	588 084 448	587 822 532
ebből: vadászati jog bérbeadásából származó bevétel			2 050 000
Kiszámlázott általános forgalmi adó	29 000 000	77 557 452	72 860 308
Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellelű bevételek		500	337
Egyéb működési bevétel	0	1 643 784	1 516 480
ebből: biztosító által fizetett kártérítés			

Az Működési bevételek 1 014 439 911 Ft-ban teljesültek. Az eredeti előirányzatok a közvetített szolgáltatás ellenértéke sor kivételével túlteljesítésre kerültek. E bevételek legnagyobb részét a hasznosításba adott területek haszonbérleti díjai teszik ki 587 822 532 Ft összegben. Jelentős bevétel még az áru és készletértékesítés bevétele melynek összege 226 823 822 Ft, valamint a szolgáltatások (védett természeti érték bemutatás, belépődíj, szállásdíj, stb.) bevétele 117 810 092 Ft összegben is.

A bevételeink előirányzathoz képest mutatkozó teljesülése mutatja azt a törekvésünket, amit a jogszabályi környezet változásából eredően kieső bevételeink pótlására tettünk (termékértékesítés, szolgáltatás nyújtás). Valamint a bevételek alakulása (tulajdonosi bevételek) tükrözi a kintlévőségek behajtására tett törekvéseket. Ez a bevételi teljesítés is jelentősen meghaladja az eredeti előirányzatot.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság saját vagyonkezelésű területeinek fontosabb adatai

	Vagyonkezelt terület	Saját használatban		Hasznosításba adott *	
	összes (hektár)	hektár	%	hektár	%
Összesen	102 743	27 253	27	75 490	73

Mint a táblázatból is látható a vagyonkezelt területek 73 %-a bérbeadással kerül hasznosításra és 27 %-a saját hasznosítású terület, mellyel SAPS pályázatokon vettünk részt. Bevételeinket így próbáltuk biztosítani. A bevételekhez azonban jelentős kiadások is kapcsolódtak.

Az Igazgatóságnak felhalmozási bevétele Egyéb tárgyi eszköz értékesítésből származott 1.689.542 Ft összegben. Ez az összeg tenyészállat értékesítést, valamint feleslegessé vált tárgyi eszközök értékesítését foglalja magában.

2.2.2. *A közhatalmi és intézményi működési többletbevételek, illetve a tervezettől való elmaradás okai, azok egyszeri, illetve tartós jellege; azokat milyen kiadások finanszírozására fordították, illetve milyen kiadásokat kellett elhagyni, átütemezni.*

A bevételek alakulását a részletes táblázat tartalmazza az előző pontban. Ebből látható, hogy a teljesítés minden soron meghaladta a tervezettet.

Működési bevételeinket, többlet bevételeinket működési kiadásaink fedezésére fordítottuk.

A területalapú támogatást az adott évben felmerülő természetvédelmi területek kezelésére /kaszálás, bálázás, behordás, szárazzás, erdő telepítés, ápolás, /, fajvédelmi programok végrehajtására, továbbá a védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatok ellátására fordítja intézményünk.

Igazgatóságunk a vagyonkezelői feladatok, valamint a vagyonkezelésében lévő állami tulajdonú vagyontárgyak fenntartásának, karbantartásának finanszírozására is e bevételeket veszi igénybe.

Ezekből a pénzeszközökből van lehetőség a természetvédelmi kutatásra, élőhelyek kialakítására és fenntartására, a sérült, károsodott élőhelyek kisebb volumenű helyreállítására, valamint rehabilitációjával kapcsolatos részfeladatokat ellátására.

Beruházásainkat a pályázatainkból befolyt az összegekből valósítottuk meg.

2.2.3. *Az VP és MAHOP egyes jogcímeihez kapcsolódóan, illetve a Technikai Segítségnyújtás (TS) keretében realizált bevételek és felhasználásuk. A közvetlen európai uniós mezőgazdasági támogatások felhasználása.*

2016-ban a 2015-ben igényelt területalapú támogatás második felét kapta meg Igazgatóságunk valamint a 2016. évre igényelt támogatás előlege is folyósításra került 2016. decemberében. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2016. évben a saját hasznosításban művelt területei közül 1.200 hektár nagyságú területen igényelt területalapú támogatást, 4.953 hektár területen pedig zöldítési támogatást. A támogatási rendszerekben szerepeltetett területekben gyepek és szántó művelési ágú területek szerepelnek. A szántók jelentős területén tűzokvédelmi célú élőhelyfejlesztés valósul meg, másrészt takarmánytermő területek, melyek az Igazgatóság természetvédelmi kezelést szolgáló állatállományának téli takarmányozásához szükségesek. Jelentős a támogatásra beadott területek között a daru-vadlúd őszi-téli táplálkozó területként illetve takarmány termő területként használt területek mérete is.

2.2.4. Egyéb külföldi és belföldi pályázati bevételek és azok felhasználásának bemutatása

Működési célra átvett pénzeszközök tételes felsorolása

Átvett pénzeszközök 2016. évben

		forintban
Átadó intézmény, szervezet, fejezeti kezelésű előirányzat megnevezése	Átvett pénzeszköz célja, rendeltetése	Összege
B1 Működési célú támogatások államháztartáson belülről		
- a) Fejezeten belüli tételek (FM-től)		
1. TMF/1323/5/2015 megállapodás alapján/ Kártalanítás	Kutatás	2 000 000
2. FgF/724/7/2015 megállapodás alapján/ Kártalanítás - VSZT	Kártalanítás - VSZT	4 900 000
3. Világörökség gondnokság	Világörökség gondnokság	8 000 000
4. FGF/756/2/2016 megállapodás alapján	Kártalanítás - VSZT	2 793 621
- b) Fejezeten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
1. Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ közhasznú megállapodás alapján	Közfoglalkoztatási program	95 966 852
2. KEOP-, ÁROP pályázat,	Pályázat	535 873 978
3. MVH támogatás		177 039 757
4. DSZ/32-2015 együttműködési megállapodás	MTÉT ellenőrzés	3 060 000
Összesen:		829 634 208
B2 Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről		
- a) Fejezeten belüli tételek (FM-től)		
1. FgF/724/7/2015 megállapodás alapján/ Kártalanítás - VSZT	Kártalanítás - VSZT	65 100 000
- b) Fejezeten kívüli tételek (más tárcától, elkülönített állami pénzalaptól)		
1. KEOP pályázat,	Pályázat	4 844 042 118
Összesen:		4 909 142 118

Átvett pénzeszközök
2016. évben

forintban

B6 Működési célú átvett pénzeszköz		
- a) Fejezetben belüli tételek (FM-től)		
- b) Fejezetben kívüli tételek (más tár- cától, elkülönített állami pénzalaptól)		
1. Magyar Madártani Egyesülettől LIFE 10 NAT/HU/19	Pályázat	3 315 626
2. Trondheim-Norvégia LIFE10 NAT/GR/19	Pályázat	1 407 527
Összesen:		4 723 153
B7 Felhalmozási célú átvett pénzeszköz		
- a) Fejezetben belüli tételek (FM-től)		
- b) Fejezetben kívüli tételek (más tár- cától, elkülönített állami pénzalaptól)		
VÁTI Nonprofit Kft. - HURO- 1101/093/1.3.1	Pályázat	47 213 221
Összesen:		47 213 221

Pályázati tevékenység

A pályázati tevékenységi körben 2015. év végén 2016. év folyamán folyamatosan indultak a KEHOP 4.1.0 és KEHOP 4.2.0 konstrukciókra benyújtott 7 saját (kedvezményezett) pályázataink. A pályázatok zárása a 2019-ben és 2020-ban várható.

Ugyancsak 2016-ban indult „A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok (FM) KEHOP”, melyben az Igazgatóság partnerként vesz részt. Ezen pályázat zárása is 2020-ban várható.

2016-ban a 7 nyertes saját (kedvezményezett) KEHOP pályázatunk mellett 2 pályázatunk támogatásként tartalék listára került.

A KEHOP pályázatokon kívül az Igazgatóság LIFE pályázatokban is rész vesz. Ezek közül a Kis Lilik pályázat esetében a pályázat zárására került sor 2016-ban, A parlagi sas védelme a Pannon-régióban az ember okozta halálozás visszaszorításával (MME) LIFE pályázat esetében a pályázat indításra került sor 2016. októberében. A Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft.-vel közös Legelőtavak élőhelykezelése a Hortobágyon - Természetvédelmi célú legeltetési rendszer kidolgozása a 1530 pannon szikes sztyeppék és mocsarak élőhelytípusra; annak vizes altípusainak ökológiai állapotjavítása LIFE pályázat esetében folyamatosan halad a megvalósítás szakasza. A pályázat időtartama 2014-2020 közötti időszak.

2016. évre vonatkozó Éves Fejlesztési Keret (7 projekt) 5 710 729 004 Ft

Projekt címe (2015. évi ÉFK: 2015-2020)	Támogatás max. összege
Szakaszolt projektek	
Az egykori bombázó lőtér tájrehabilitációja a HNP-ban I. ütem	1 272 615 245
Az egykori bombázó lőtér tájrehabilitációja a HN-ban II. ütem	1 311 113 759
KEHOP 4.1.0. Élőhelyek és fajok védelme, bemutatás	
A Hortobágy és Nagykunság természetvédelmi tájegységek vizes élőhelyeinek természetvédelmi célú helyreállítása	700 000 000
Élőhely-rehabilitáció a pélyi madár-rezervátumban és a tiszakürti Kis-Tiszán	850 000 000
Pusztai tölgyesek és puhafaligetek természetvédelmi rekonstrukciója a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén	815 000 000
A Natura 2000 területekkel kapcsolatos tájékoztatás, bemutatás és szemléletformálás egységes eszközrendszerének kialakítása a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén	451 000 000
KEHOP 4.2.0. Term.véd őrszolgálat és monitorozó rendszer fejlesztése	
A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével	311 000 000
ÖSSZESEN	5 710 729 004

2016. évben az induló KEHOP pályázatok esetében támogatás teljes összege leutalásra került előleg formájában az Igazgatóság Magyar Államkincstárnál nyitott Európai uniós célelszámolási forintszámlákra.

2.2.5. Követelésállomány alakulásának bemutatása, a követelés nyitó állományához viszonyított változások bekövetkezésének okai

Követelések költségvetési évben esedékes állománya a 2015. évihez képest jelentős csökkenést mutat. A bevételek behajtására tett intézkedések hatása mutatkozik meg a követelés állomány csökkenésben.

Év végén leltározás alapján a Kormányrendeletben, illetve értékelési szabályzatban foglaltaknak megfelelően állapítottuk meg a követelések állományát, majd értékeltük azokat. Az értékelés alapján az alábbi értékvesztések és visszairások történtek 2016-ben.

Előző években elszámolt értékvesztés	24 776 666 Ft
Értékvesztés visszairása	24 776 666 Ft
2016. évben elszámolt értékvesztés	20 893 659 Ft

A még fennálló kintlévőségek összegének behajtására a szükséges intézkedések (fizetési felszólítás, jogi út) folyamatban vannak.

2.3. Költségvetési támogatás alakulása 2014-2016 között

KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS ALAKULÁSA 2014-2016 KÖZÖTT

ÉV	Eredeti előirányzat	Előirányzat-változások				Előirányzat-változás	Módosított előirányzat	Teljesítés
		Országgyűlés	Kormány	felügyeleti szervi	intézményi			
		h a t á s k ö r b e n						
1	3	4	5	6	7	8	9	10
2014	250 420 000		154 863 000	538 040 000		702 903 000	953 323 000	953 323 000
2015	225 273 000		- 78 533 000	250 325 000		171 792 000	397 065 000	397 065 000
2016	290 127 000		5 630 000	200 562 000		206 192 000	496 319 000	496 319 000

2.4. Előirányzat-maradvány

2.4.1 A 2016. évi előirányzat-maradvány főbb felhasználási jogcímei kiemelt előirányzatokként, a felhasználást befolyásoló tényezők bemutatása.

Intézményi beruházási kiadások:	48 244 000 Ft
Dologi kiadások	115 805 000 Ft
Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány	0 Ft
Összesen:	164 049 000 Ft

2.4.2 2016. évi előirányzat-maradványok kialakulása, összetétele, keletkezésének okai (pl.: jogszabály megváltozásból eredő maradványok, feladat-elmaradás, áthúzódó kötelezettségek, bevételi többletek stb.)

A 2016. évi maradvány Igazgatóságunknál 5.093.997.041 Ft. A maradványunk teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt. Ennek magas összege egyrészt pályázati források felhasználásának támogatási szerződés szerinti ütemezése a támogatási összegek előlegként történő leutalása miatt keletkezett. Emellett jelentős szerepet játszanak a földvásárlásra és természetvédelmi kutatásra, kármegelőzésre kapott összegek. A földvásárlások során nagyon sok nehézségbe ütközünk, tulajdonosok felkutatása, elhalálozása, örökösök, osztatlan közös tulajdono-

sok nagy száma a földhivatali nyilvántartások problémája stb. miatt. Nagyon sok csúszást okoz a feladatok végrehajtásban a hosszú engedélyeztetési eljárás, közbeszerzés menete.

1	Alaptevékenység költségvetési bevételei	6 815 324 415
2	Alaptevékenység költségvetési kiadásai	2 381 695 374
3	Alaptevékenység költségvetési egyenlege	4 433 629 041
4	Alaptevékenység finanszírozási bevételei	660 368 000
5	Alaptevékenység finanszírozási kiadásai	0
6	Alaptevékenység finanszírozási egyenlege	660 368 000
7	Alaptevékenység maradványa	5 093 997 041
8	Összes maradvány	5 093 997 041
16	Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradvány	5 093 997 041

3. Egyéb

3.1 A belső számviteli szabályozásban, illetve a belső kontrollok működtetésében végrehajtott évközi változások összefoglaló értékelése

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletében rögzített belső kontrollrendszer a számviteli munka során teljes mértékben megvalósul.

3.2A gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései, az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése, nagy értékű vagyontárgyak, állóeszközök értékesítése

Az Igazgatóság 2016. évi gazdálkodásának bruttó vagyonváltozása 1 740 174 589Ft növekedést eredményezett. Ebből a jelentős tétel a KEOP pályázatok végrehajtása során megvalósult beruházások vagyonelemeinek összege valamint erdőtelepítések beruházás értéke.

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság 2016. évi bruttó vagyonváltozása Ft-ban

Megnevezés	Bruttó vagyonváltozás Ft		Összesen
	Növekedés	Csökkenés	
Immateriális javak beszerzése, nem aktivált beruházások	56 867 950		56 867 950
nem aktivált beruházások	1 691 134 470		1 691 134 470
Beruházásból, felújításból aktivált érték (Ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok)	642 760 222		642 760 222
Beruházásból, felújításból aktivált érték (gépek, berendezések, felszerelések járművek)	62 150 630		62 150 630
Beruházásból, felújításból aktivált érték (tenyészállatok)	515 000		515 000
Tárgyévi pénzforgalmi növekedés összesen	2 453 428 272		2 453 428 272
Térítésmentes átvétel (Immateriális javak)			
Térítésmentes átvétel (Ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok)			
Térítésmentes átvétel (gépek, berendezések, felszerelések járművek)			
Egyéb növekedés	22 825 375		22 825 375
Pénzforgalom nélküli növekedés összesen	22 825 375		22 825 375
Növekedés mindösszesen	2 476 253 647		2 476 253 647
Értékesítés (gépek, berendezések, felszerelések járművek)		13 307 396	-13 307 396
Értékesítés (tenyészállatok)		1 098 251	-1 098 251
Selejtezés, megsemmisülés		7 958 019	-7 958 019
Térítésmentes átadás		2 860 000	-2 860 000
Egyéb csökkenés /állat elhullás/		267 940	-267 940
Egyéb csökkenés /beruházások, felújítások/		710 587 452	-710 587 452
Csökkenés összesen		736 079 058	-736 079 058
MINDÖSSZESEN:	2 476 253 647	736 079 058	1 740 174 589

3.3. A 2016. évben végrehajtott vagyonhasznosítások (bérbeadás, elidegenítés), a befolyt bevétel és felhasználása

A bérbeadást a bevételeknél taglaltuk, elidegenítés nem volt 2016. évben.

3.4. A gazdasági társaságokban való részvétel és indokai (a gazdasági társaságokban való részvétel mértékének bemutatásával)

Igazgatóságunk nem vesz részt gazdasági társaságokban.

Nemleges.

3.5A lakásépítés munkáltatói támogatására fordított kiadások alakulása, a kölcsönben részesítettek száma

Lakásépítés, lakásvásárlás támogatása

	<i>forintban</i>
Lakásépítési, lakásvásárlási számla nyitó (előző évi záró) egyenlege	2 057 133
Saját költségvetési forrásból a lakásépítési keret növelése	
Saját költségvetésbe visszafizetés miatt a keret csökkentése	360 276
2016. évi kifizetések 2.fő részére összesen:	7 312 784
Visszatörlesztések, kamatok összesen	8 674 575
Kezelési költség, egyéb elszámolt kiadások	64 224
Lakásépítési, lakásvásárlási számla záró egyenlege	2 994 424
Kölcsönök állománya 2016. XII. 31-én	28 096 146

3.6. A humánszolgáltatások ellátására biztosított normatív állami hozzájárulások felhasználása, amelyeknél tételesen be kell mutatni a feladatmutatók tervezett és tényleges nagyságát

Nemleges.

3.7. A letéti számlák nyitó és záró állománya, valamint az évközi forgalom tartalmi értékelése

Nemleges.

3.8. A kincstári finanszírozás továbbfejlesztése, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a feladatfinanszírozás, a kincstári információ-szolgáltatás tapasztalatai.

Alapjában maga a rendszer megfelelő az információk megadásához és azok eléréséhez. Bizonyos esetekben nehézkes pl. beszámolók feltöltése és nem kellően felhasználó barát.

3.9. A KESZ-en kívül lebonyolított pénzforgalom és ügyletek alakulása:

Bankszámlaszámok:

1.) Intézményi kártyafedezeti számla: 10035002-01743654-00060004

A számlán csak készpénz felvétel, és bankkártyás vásárláshoz kapcsolódó

pénzforgalom bonyolódik.

2016. évi nyitó egyenleg:	101.282 Ft
2016. évi záró egyenleg	254.847 Ft

2.) Lakásépítési alap számla:

11738008-20091482-00000000

Szintén Debrecenben az OTP Banknál van az Igazgatóság Munkáltatói lakásépítési alap számlája. A számlán munkáltatói kölcsön szabályzatban foglaltak szerint benyújtott és elbíralt kérelmek alapján nyújtunk dolgozóinknak kölcsönt lakás vásárlás és építés céljából.

2016. évi nyitó egyenleg:	2 057 133 Ft
2016. évi záró egyenleg:	2 994 424 Ft

3.) Európai Unió célelszámolási számla

Őrszolgálat	10034002-01743654-30005101
2016. évi nyitó egyenleg:	0 Ft
2016. évi záró egyenleg:	302 071 990 Ft

Hortobágy, Nagykunság	10034002-01743654-30005400
2016. évi nyitó egyenleg:	0 Ft
2016. évi záró egyenleg:	699 920 000 Ft

Pusztai tölgyesek	10034002-01743654-30005307
2016. évi nyitó egyenleg:	0 Ft
2016. évi záró egyenleg:	804 499 263 Ft

Natura 2000	10034002-01743654-30005204
2016. évi nyitó egyenleg:	0 Ft
2016. évi záró egyenleg:	433 096 970 Ft

Kis-Tisza, Beregi, Nyírségi lápok	10034002-01743654-30005503
2016. évi nyitó egyenleg:	0 Ft
2016. évi záró egyenleg:	850 000 000 Ft

Bombatér I.	10034002-01743654-30005709
2016. évi nyitó egyenleg:	0 Ft
2016. évi záró egyenleg:	841 936 255 Ft

Bombatér II.

10034002-01743654-30005802

2016. évi nyitó egyenleg:

0 Ft

2016. évi záró egyenleg:

860 347 554 Ft

3.10. Az intézmény vállalkozási tevékenységének bemutatása az alábbiak szerint:

Nemleges.

3.11. Annak bemutatása, hogy hogyan alakult a költségvetésből kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyzete

Nemleges.

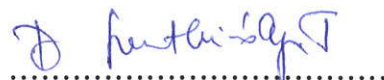
FEUVE rendszer működtetése

A FEUVE rendszeren belül minden évben kockázatelemzés alapján belső ellenőrzési terv készül, mely a FEUVE-ban rögzített folyamatok ellenőrzésére is kitér. A 2016-es gazdasági évben a FEUVE-ben rögzített ellenőrzési folyamatok meghatározták az éves ellenőrzés végrehajtását.

Debrecen, 2017. április 19.

Dr. Kovács Zita
igazgató

Dr. Szentkirályi Éva
gazdasági igazgatóhelyettes

Az intézmény szakmai felügyeletét ellátó főosztály záradéka:

Az intézmény 2016. évi költségvetési előirányzataival és létszámával összefüggésben jóváhagyott feladatainak szakmai teljesítését a szöveges beszámoló figyelembevételével:

- Jóváhagyom.
- Nem hagyom jóvá, ezért céllenőrzés lefolytatását kezdeményezem.

Dátum:

.....
Főosztályvezető

